

3,7422 m²

Výroční zpráva Národní Technické Knihovny

2012

120 stran

112 797 znaků

Výroční zpráva

Národní Technické Knihovny

2012

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Library of Technology

2013

Výroční zpráva Národní technické knihovny 2012

ISSN 1804-5464

ISBN 978-80-86504-31-5

© Národní technická knihovna 2013

Obsah

Úvod	7	
Služby a fondy	11	
Služby	15	
Meziknihovní výpůjční služby	18	
Virtuální polytechnická knihovna (VPK)	20	
Referenční a řešeršní služby	21	5
Mezinárodní meziknihovní služby	23	
Akvizice	25	
Správa katalogu, ANL	27	
Revize fondů	30	
Obsahová prověrka fondů	32	
Správa autoritních souborů	34	
Historický fond	37	
Ochrana fondů	39	
Projekty a inovace	41	
Efektivní informační služby NTK	45	
VISK	46	
Aleph	51	
SFX	52	
Projekt eBooks on Demand – A European Library Network	53	
Polytematický strukturovaný heslář (PSH)	55	
Di-XL	56	
Národní úložiště šedé literatury	57	
Spolupráce s organizacemi a systémy	59	
ISSN – International Standard Serial Number	62	

LIBER	64
ELAG	65
GreyNet	66
Marketing a vzdělávání	67
Galerie NTK	71
Audiovize NTK	73
Seminář LIBER LAG a konference KRE 2012	75
Vzdělávání	77
Informační a komunikační technologie	79
Hospodaření NTK	83
Správa a provoz Národní technické knihovny	93
6 Organizační struktura NTK	95
Statistiky	99
Hlavní statistika	100
Fondy	102
Služby	110
Virtuální polytechnická knihovna	118

Úvod

THE
ČÍST
REPUBLIC

Rok 2012 začal nepříjemností pro naše návštěvníky: nařízené snížení počtu zaměstnanců nás přimělo zkrátit otvírací hodiny jen do osmé hodiny večer a zrušit soboty – tedy méně, než jsme měli otevřeno v Klementinu. Nakonec se nám podařilo zřizovatele přesvědčit, že to není šetření na pravém místě, takže od dubna jsme mohli otvírací hodiny obnovit a ve skutečnosti jsme je ještě o žádoucí večerní hodinu ve všední dny prodloužili – jenže opět s novými lidmi. Ale na to jsme již zavedení: mladí přijdou, vyučí se a putují s dobrou školou praxe dál.

Vedle této nepříjemnosti byl rok nabitý pozitivními událostmi. V pohledu zpátky je důležité, že kapitola „Výstavba nové budovy“ byla schváleným vyúčtováním a vyhodnocením definitivně uzavřena. Pro budoucnost knihovny má zásadní důležitost projekt integrace Ústřední knihovny VŠCHT do NTK: od šedesátých let, kdy byla odtržena od vysokých škol, nebyla knihovna přímo zabudována do výzkumného a vzdělávacího procesu žádné konkrétní instituce. Jsme si jisti, že vytvoření sdružení ChemTK přinese nový impuls rozvoji služeb a stane se vzorem pro další integrace; ostatně těsná spolupráce s Českou zemědělskou univerzitou byla zahájena ještě na podzim.

Výzkumné a vzdělávací komunitě v národním měřítku slouží knihovna především zajištěním informačních zdrojů. S vynikajícím hodnocením jsme uzavřeli projekt nákupu tří nejnákladnějších e-zdrojů (Elsevier, Springer a Wiley) a citační databáze Scopus pro konsorcia více než 60 institucí. Též oblasti se týká studie Návrh implementace jednotného systému nákupu licencí na elektronické zdroje (zejména časopisy, ale i e-knihy) vytvořená v rámci projektu Efektivní informační služby pro veřejnost

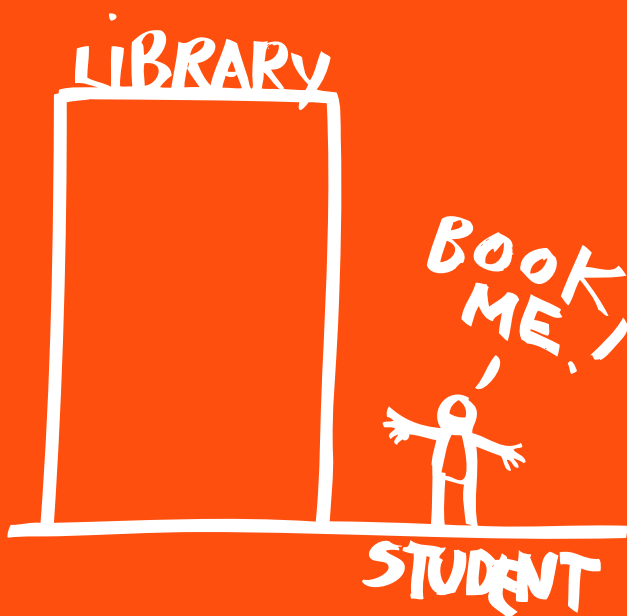
a státní správu. Ta bude podkladem pro vytvoření efektivnějšího mechanismu koordinovaného pořizování těchto zdrojů. Lepší vyhledávání ve zdrojích, významné právě pro akademickou obec, nabídne vyhledávač Summon, který byl vybrán na sklonku roku a bude zprovozněn na jaře 2013. Založili jsme také bibliometrické pracoviště pro informační podporu výzkumného cyklu na vysokých školách a vybavili je údaji o dokumentových výstupech českého výzkumu a základními nástroji na jejich zpracování, které vysokým školám umožní lepší orientaci jejich výzkumných aktivit.

Knihovna jako místo se stala neodmyslitelnou součástí dejvického kampusu. Počet registrovaných zákazníků přesáhl 21 tisíc, což je trojnásobek počtu obvyklého v Klementinu. Počet návštěvníků se blíží 430 tisícům, do knihovny tak přijde denně více než 1 400 návštěvníků, kteří tu stráví v průměru takřka dvě hodiny. Letos jsme jim nabídli – a hned s velkým úspěchem – čtečky elektronických knih s odborným obsahem, zpracovali jsme pro ně desítky rešerší, zakoupili 95 % z navržených knih a také dali možnost lépe se seznámit s rozsahem služeb prostřednictvím „Rande s knihovnou“. A tak je knihovna nejen místem studia, ale i sociálním prostorem, místem setkávání: každoročně proběhne řada výstav v Galerii NTK i v parteru, kterými se snažíme zaujmout technicky se vzdělávající mládež, pravidelně běží NTKino s „klubovým“ programem, pevné místo zaujala sobotní soirée „hvězdiček“ Václava Hudečka. Pro interní fungování knihovny je důležitý i projekt Efektivní informační služby pro veřejnost a státní správu, který celou knihovnu zaměstnával prakticky celý rok. Jeho součástí jsou analýzy fungování NTK, doporučení drobných i podstatnějších úprav organizace knihovny a zpracování strategie pro nejbližší roky a také manažerský informační systém, který přivede nejrozličnější statistické údaje i trendy fungování knihovny na dosah každému vedoucímu pracovníkovi.

Zdá se tedy, že knihovna má do příštích let dobře našlápnuto, jen se musí se všemi navrženými změnami vypořádat ve prospěch svých uživatelů.

Martin Svoboda, ředitel

Služby a fondy

Služby a fondy 2012

V roce 2012 jsme, ač personálně stlačeni na úroveň samotného minima, pokračovali v hledání vnitřních rezerv tak, abychom dokázali nejen stávající vysokou úroveň našich služeb a fondů udržet, ale i rozvíjet.

V oblasti budování fondů jsme na začátku roku v rámci oponentního řízení zakončili řešení projektu VZ09003 v rámci programu INFOZ výsledkem hodnocení „V – vynikající s mezinárodním dopadem“. Zároveň jsme pracovali na přípravě projektu navazujícího a nedočkavě očekávali jeho vyhlášení, kterého jsme se v podobě programu LR – Informace, základ výzkumu, dočkali v polovině prosince 2012.

Novým, rozvíjejícím se projektem se pak, přes počáteční potíže řešené v roce 2011, stala oblast poskytování analytických výstupů o výkonech české VaVal z databáze SCOPUS. Byly zajištěny základní nástroje k měření výkonů vědy (analýza dat a nákup datasetů citačních záznamů českých VaV institucí v letech 2002–2011) a alespoň základní personální pokrytí této činnosti. Také jsme zahájili redakci afiliací, resp. jsme oslovili instituce z této oblasti s žádostí o spolupráci na odstranění duplicit afiliací českých autorů uvedených v databázi SCOPUS.

Činnosti v oblasti služeb a fondů NTK již velmi výrazně ovlivnily i dílčí výstupy projektu EFI, který zejména v oblasti auditů činností vykonávaných v NTK přinesl cenné poznatky, jež podepřely zamýšlené změny v uspořádání vnitřních procesů a uvolnění kapacit pro nové úkoly např. v oblasti digitalizace

nebo zpřístupňování e-obsahu, ať již v rámci budovy NTK nebo prostřednictvím nové služby zapůjčování e-čteček.

Velmi podstatnou událostí, která v dalších letech významně ovlivní fondy a služby NTK, je vrcholící příprava plné integrace fondů a služeb NTK a Ústřední knihovny VŠCHT a první kroky v oblasti integrace s Českou zemědělskou univerzitou, jejímž studentům a pedagogům je NTK od září přístupná pro prezenční studium stejně jako studentům a pedagogům ČVUT a VŠCHT pouze na základě automatické výměny dat o platných studentských a zaměstnaneckých kartách.

Zejména pro nové zákazníky přichystali zaměstnanci služeb Rande s NTK, komorní setkání s knihovníky, kteří takto méně formálně seznamují zájemce se službami NTK.

Průběžně byl aktualizován Knihovní řád NTK – nová verze odráží současný stav nabízených služeb knihovny. K dispozici je i v anglickém jazyce. V roce 2012 poskytlo oddělení služeb 7 635 informací (ústních i písemných).

V době od 1. 1. do 31. 3. 2012 byla v důsledku reorganizace oddělení a snížení počtu pracovníků změněna otevírací doba na 9.00–20.00 hod.

V sobotu byla knihovna uzavřena.

Od 1. 4. 2012 byla otevírací doba NTK prodloužena od 9.00 do 22.00 hod. v pondělí až pátek, v sobotu 10:00–17:00 hod. Abychom mohli zajistit prodloužený provoz knihovny, přijali jsme pracovníky se specifickou pracovní dobou (po–pá 17.30–22.00 hod.).

Zákazníci a návštěvníci mají k dispozici Knihu přání a stížností. Administrace a zajišťování odpovědí od odborných úseků NTK je v kompetenci oddělení služeb. V roce 2012 bylo zapsáno 33 podnětů, nejvíc podnětů se týkalo hluku v NTK.

Upomínkové a reklamační řízení včetně náhrad ztrát za vypůjčené a nevrácené dokumenty je vedeno plně od první až po ředitelskou

V roce 2012 zaměstnanci oddělení služeb pracovali na přípravě podkladů pro rozšíření funkcionality rezervačního systému a tiskového systému. V lednu až červnu 2012 probíhala práce na testování nové služby – půjčování e-čteček zákazníkům NTK. Služba byla spuštěna k 1. 7. 2012. Oddělení služeb se intenzivně podílí na přípravě integrace NTK a ÚK VŠCHT. Pracovníci oddělení spolupracují na projektu Efektivní informační služby NTK, aktivně se podíleli na dotazníkovém šetření v rámci tohoto projektu.

upomínku v oddělení služeb. Soudní vymáhání nových případů je pozastaveno, v současné době nemá NTK uzavřenou smlouvu na spolupráci s právní kanceláří.

Ve studovně časopisů zaznamenáváme nárůst v počtu zákazníků a návštěvníků o 8 %. Celkem jich bylo v roce 2012 evidováno 6 872. Počet návštěvníků NTK stoupl o 10 % oproti předešlému roku.

Během roku 2012 byl fond ve volném výběru ze skladů NTK doplňován průběžně. Nadále je plynule zpracováván fond uložený ve skladech NTK. Ve 3. PP v sektoru A a B byl vymezen prostor pro fond VŠCHT, jehož částečné stěhování probíhalo od poloviny července do poloviny srpna.

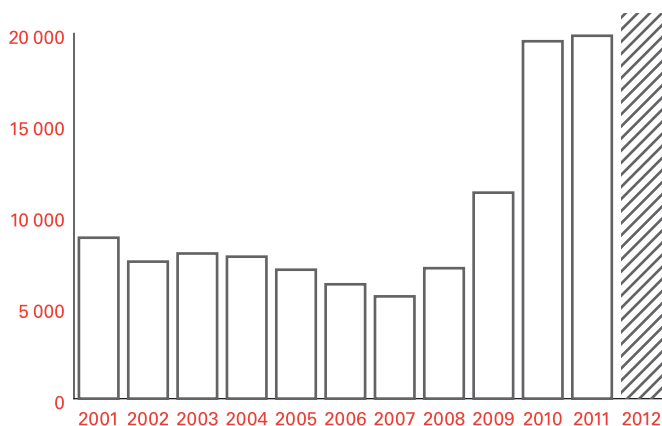
Závěrem roku bylo zajištěno a provedeno čištění fondu NTK ve 2. PP a ve 3. PP (vyjma jádra HF) za pomoci brigádníků.

Úspěšnost ve vyřizování objednávek časopisů byla 99,33 %, u knih 99,64 %. Založeno bylo 72 617 knihovních jednotek.

16

Vypůjčky celkem	108 427
z toho: prezenční vypůjčky – přílohy k časopisům ve studovně časopisů	180
prodloužení	50 171
vrácené vypůjčky	56 977

Registrovaní zákazníci NTK

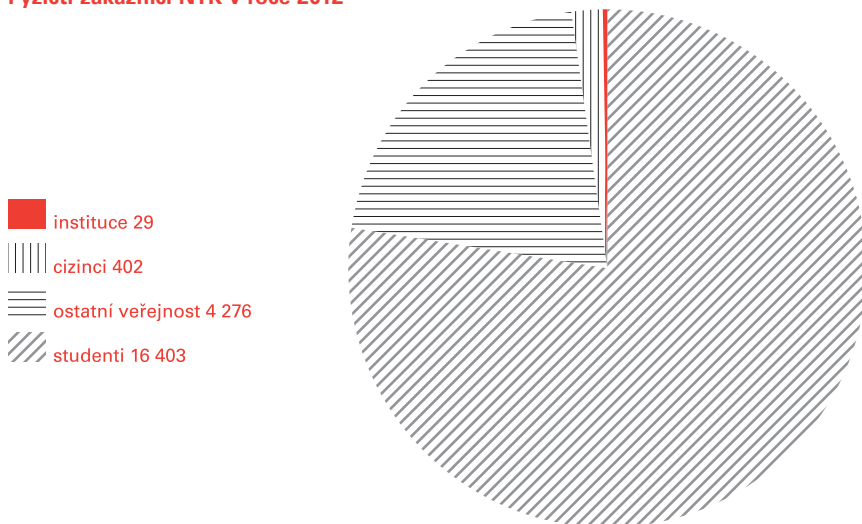

VZ NTK 2012

Počet registrovaných zákazníků NTK v centrální databázi zákazníků:

Celkem	21 110
z toho: registrovaných institucí	29
studentů	16 403
cizinců	402
ostatních zákazníků	4 276

Fyzičtí zákazníci NTK v roce 2012

17

Meziknihovní výpůjční služby

<http://www.techlib.cz/cs/299-meziknihovni-sluzby-vnitrostatni/>

<http://mvs.techlib.cz/>

18

Oddělení meziknihovních výpůjčních služeb (MVS) poskytuje vnitrostatní meziknihovní, reprografické a elektronické služby. Meziknihovní výpůjční služby jsou poskytovány prostřednictvím kooperačního systému SK ČR. Systém umožňuje elektronické objednávání výpůjček z fondů jiných českých knihoven pro uživatele NTK. Oddělení MVS přijímá a vyřizuje převážně elektronické objednávky na výpůjčky z fondu NTK z jiných českých knihoven.

Počet knihoven, které jsou zaregistrované v systému Aleph, se opět v roce 2012 navýšil, a to o 21 knihoven. Dosáhl počtu 256. Meziknihovní výpůjční služby vyřizují požadavky z jiných knihoven pro zákazníky s platným průkazem NTK. V roce 2012 požádalo o tuto službu 413 zákazníků.

Reprografické služby na objednávku se poskytují z dokumentů fondu NTK a z dokumentů opatřených knihovnou prostřednictvím MVS. Kopie jsou zhotovovány černobíle a barevné do formátu A3.

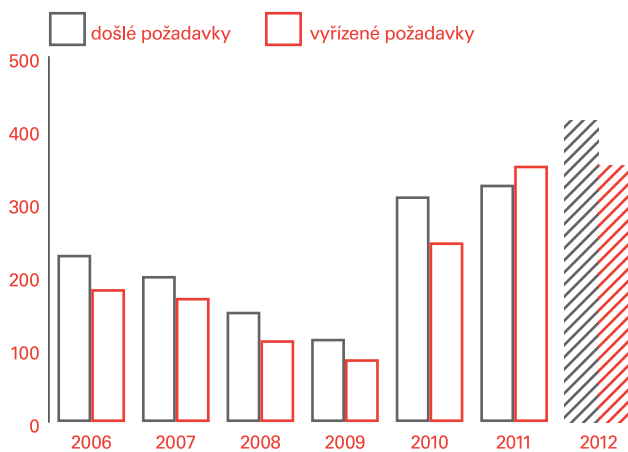
Na pracovišti reprografických služeb zhotovujeme též kopie starých

a vzácných tisků s využitím digitálních technologií. Spolupracujeme s oddělením rozvoje elektronických služeb na správě SK VPK a referátem historického fondu při vyřizování služby **eBooks on Demand**. Prostřednictvím EOD jsme v roce 2012 vyřídili 29 objednávek a naskenovali 7 104 souborů. V oddělení meziknihovních služeb digitalizujeme učební texty a provádíme následnou kontrolu OCR. V roce 2012 jsme zdigitalizovali 9 949 souborů. Také digitalizujeme náhledy knižních titulů a zajímavostí starých a vzácných tisků pro katalog NTK. Za poslední rok bylo vytvořeno 5 203 souborů.

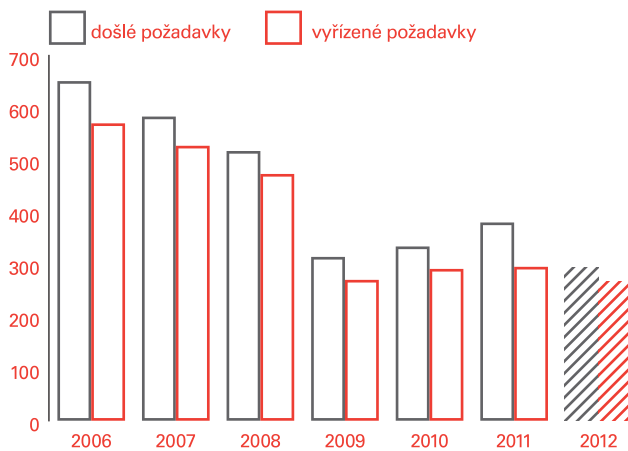
Věříme, že trend nárůstu požadavků na výpůjčky z naší knihovny i výpůjčky z jiných knihoven pro naše zákazníky přetrvá i v dalších letech.

VZ NTK 2012

Meziknihovní výpůjční služby – výpůjčky z jiných knihoven pro zákazníky NTK

Meziknihovní výpůjční služby – výpůjčky z NTK pro jiné knihovny

Virtuální polytechnická knihovna (VPK)

<http://www.techlib.cz/cs/262-vpk>

20

Elektronické dodávání dokumentů je zajišťováno prostřednictvím kooperačního systému Virtuální polytechnické knihovny (VPK). Prostřednictvím systému VPK jsou vyřizovány také požadavky z elektronických databází formou tištěných kopií.

V roce 2012 jsme poskytli celkem 13 705 kopií z online databází. Servisní centrum VPK stále spolupracuje se všemi účastnickými knihovnami zapojenými do systému VPK. Se třemi novými účastnickými knihovnami jsme podepsali „Provozní řád VPK“, dvě knihovny se aktivně do systému zapojily

a poskytují služby. Dále jsme založili osmnáct nových smluv s uživateli, celkem máme uzavřeno 731 smluv.

Virtuální polytechnická knihovna (VPK) – vyřízené požadavky

VZ NTK 2012

Referenční a rešeršní služby

<http://www.techlib.cz/cs/41-referencni-a-resersni-sluzby>

Pracovníci referenčních a rešeršních služeb jsou pověřeni odpovídat na písemné dotazy týkající se dostupnosti dokumentů. Pro tyto účely funguje e-mailová schránka **reference@techlib.cz**. Pokud zákazník potřebuje obsírnější poradenství, například pro přípravu své bakalářské práce (pomoc s formulováním informačního požadavku, vyhledáním vhodných zdrojů, technikami vyhledávání a citováním literatury), může si s referenčním knihovníkem sjednat konzultaci u referenčního pultu ve 3. NP. Konzultaci je také možno objednat přes rezervační systém. Referenční pracovníci jsou také zapojeni do projektu Ptejte se knihovny, který vede Národní knihovna. Od roku 2011 odpovídáme na dotazy uživatelů i přes online chat. O tyto služby je setrvalý zájem. Stále se pokoušíme zvyšovat odbornost těchto pracovníků a zaměřovat se především na uživatele z řad studentů. Zkušenosti referenčních pracovníků využíváme při spolupráci se středními školami technického zaměření, kterým zajišťujeme exkurze a školení informační gramotnosti. Chtěli bychom také nabízet služby na míru studentům českých technických vysokých škol.

Rešeršní služby jsou placené a poskytujeme je nejen uživatelům, ale i široké veřejnosti. Veřejnosti jsou poskytovány rešeršní služby z volně dostupných zdrojů, zákazníkům NTK i ze zdrojů licencovaných. Počet objednávek rešerší je stálý a největší popularitu nachází především u vysokoškolských studentů. V roce

Referenční a rešeršní služby se těší trvalému zájmu zákazníků i široké veřejnosti. V průběhu roku 2012 jsme vypracovali 41 rešerší a zodpověděli 239 písemných a telefonických referenčních dotazů. V rámci referenčních služeb spravujeme také portál Oborové bány TECH, který nabízí jednotné prohledávání mnoha zdrojů technických informací.

21

Služby a fondy

2012 jsme vypracovali celkem 41 rešerší, což představuje zhruba 640 hodin práce rešeršérů. V nadcházejícím roce bychom se chtěli zaměřit na efektivitu vypracování rešerše, rozšířit objednávkový formulář, abychom mohli lépe definovat informační potřebu uživatelů, a také intenzivněji vzdělávat rešeršéry v oborech techniky.

Mezinárodní meziknihovní služby

<http://www.techlib.cz/cs/286-mezinarodni-meziknihovni-vypujcni-sluzba>

Požadavky na službu MMS od roku 2009 neustále klesají. Snížení počtu požadavků bylo v roce 2010 a 2011 mírné a v roce 2012 se ustálilo.

Opadající zájem o tuto službu je patrný i v jiných knihovnách pověřených MMS.

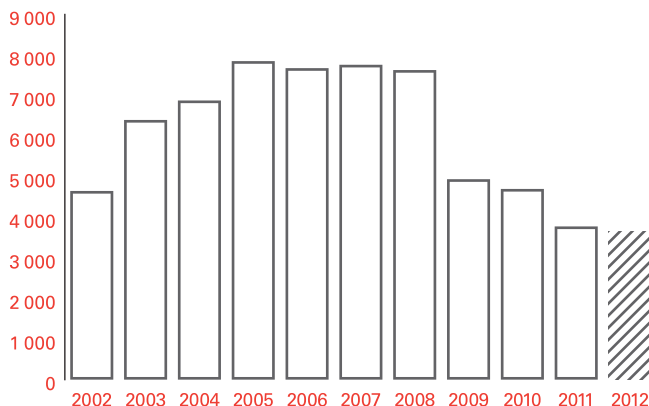
Výpůjčky ze zahraničních knihoven jsou zřejmě na ústupu v důsledku změny uživatelského chování (preferování zdrojů v elektronické podobě), lepší dostupnosti dokumentů na internetu

i větší nabídky odborných informací prostřednictvím elektronických zdrojů v českých knihovnách. Přesto se nám daří vyřizovat

Počet požadavků na výpůjčku dokumentu či pořízení jeho kopie ze zahraničí prostřednictvím Národní technické knihovny byl přibližně stejný jako v roce 2011, ačkoli v předchozích letech jsme zaznamenali velký pokles. Také zájem zahraničních knihoven o dokumenty z našeho fondu se ustálil. Úspěšně jsme vyřídili 84 % přijatých požadavků.

23

Počet vyřízených požadavků MMS za posledních 11 let

Služby a fondy

naprostou většinu požadavků a stále snižujeme dobu dodání dokumentů i finanční náklady. Abychom podpořili využití MMS, intenzivně spolupracujeme na propagaci této služby s oddělením marketingu a vzdělávání.

Akvizice

V roce 2012 jsme akvizičně zpracovali a do fondu NTK doplnili 2 264 knih, 307 dokumentů firemní literatury a 1 294 titulů časopisů. Knižní novinky pořízené do fondu NTK prezentujeme ve 4.

NP, kde si je zákazníci mohou ihned vypůjčit. Kromě průběžné výstavky knižních novinek jsme uspořádali dvě zahraniční výstavy na téma **Nové trendy v IT a Architektura a technické zařízení budov**. Dále akvizice připravila průběžnou výstavku životopisných knih vědců, která byla ze strany zákazníků velmi vítaná.

Stejně jako v minulých letech zákazníci NTK využili možnosti navrhnout k zakoupení publikace do fondu NTK. Kladně bylo vyřízeno 146 návrhů ze 154 podaných.

Akvizitěři spolupracovali na vytvoření ekonomické studie ve věci zpřístupnění českých elektronických knih se společností Deloitte. O vývoji jsme informovali knihovnickou veřejnost na konferenci Knihovny současnosti a aktivně jsme se zapojili do cyklu přednášek zaměřených na e-knihy. Výsledkem práce a vyjednávání během roku 2012 je dočasné zpřístupnění (elektronický ekvivalent výpůjčky) prvních českých elektronických knih v NTK.

Dodávku tištěných časopisů pro NTK v roce 2012 zajišťovala společnost Ebsco, která vyhrála výběrové řízení na dodávání časopisů pro roky 2012–2015. Stejně jako v minulých letech jsme aktualizovali odběry časopisů NTK v Souborném katalogu.

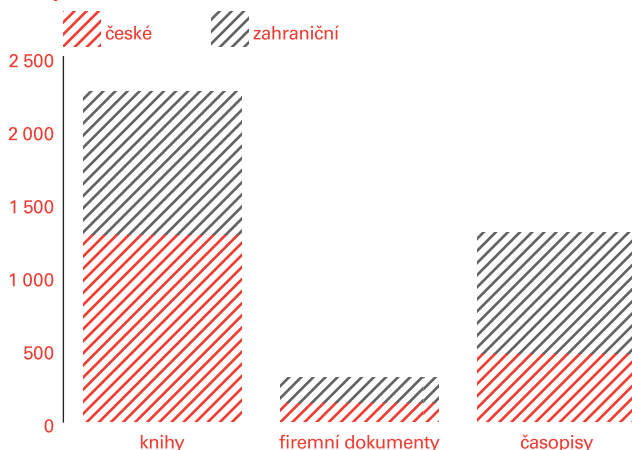
Jako každoročně jsme veškeré firemní dokumenty získali formou

V oddělení akvizice vybíráme, nakupujeme a získáváme darem technickou literaturu pro fond NTK. V souladu s profilem fondu doplňujeme knihy, časopisy, firemní literaturu v tištěné i elektronické formě. Cílem akvizitérů je získat tuzemské dokumenty z technickým oborů v úplnosti, u zahraničních publikací výběrově od předních vydavatelů technické literatury.

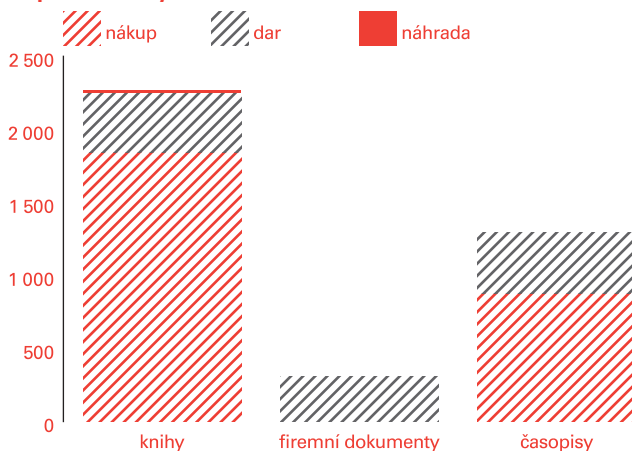
darů na významných veletrzích zaměřených na technické obory (např. Amper, For Wood, Střechy Praha, Dřevostavby, For Industry) a na základě subskripcí u zahraničních partnerů, které pravidelně obnovujeme.

V příštím roce chceme navázat spolupráci s českými autory, a zajistit tak zákazníkům přístup k dalším českým elektronickým knihám. Chystáme i další výstavky českých a zahraničních knižních novinek.

Skladba dokumentů podle původu

Skladba přírůstků podle způsobu nabytí

Správa katalogu, ANL

Tvorba bibliografických záznamů nových přírůstků

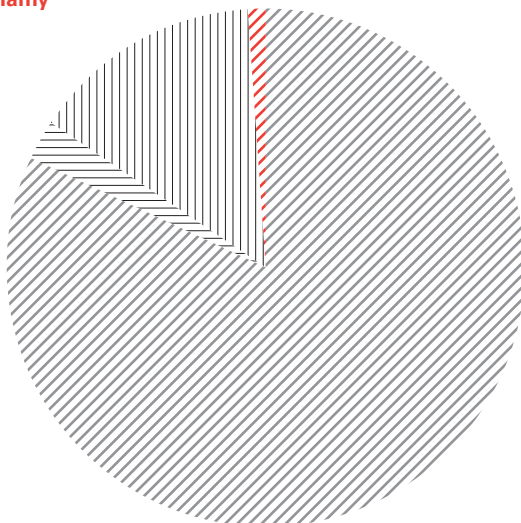
Pracovníci oddělení zkatologizovali nový knihovní fond v KIS Aleph 20 a vytvořili ve formátu MARC 21 celkem 2 092 bibliografických záznamů (+ 495 duplikátů).

Jmenné, korporativní a geografické autoritní záznamy

Tvorba jmenných, korporativních a geografických autoritních záznamů je součástí jmenné katalogizace a analytického popisu všech typů knihovních jednotek.

Všechny nové záznamy jsou opatřeny záhlavím se statusem národní autority. Pracovníci oddělení vytvořili v roce 2012 na serveru NK ČR 848 personálních, korporativních a geografických autoritních záznamů. Ze serveru NK ČR stáhli do nových a retrokonvertovaných záznamů 5 127 autoritních záznamů.

Tvorba bibliografických záznamů nových přírůstků knih, časopisů, e-books a elektronických informačních zdrojů (CD, DVD); tvorba personálních, korporativních a geografických autoritních záznamů, redakce, případně rekatalogizace retrokonvertovaných záznamů knihovních jednotek let 1913–1978 fondu NTK, analytický popis článků z excerpovaných časopisů. Toto jsou hlavní činnosti oddělení. V loňském roce došlo k několika personálním změnám, nicméně činnosti oddělení tyto změny neovlivnily.

Retrokonvertované záznamy fondu NTK let 1913–1978

Katalogizátoři upravovali záznamy hlavně v případech živého fondu, tj. fondu požadovaného zákazníky NTK, a dále na základě revizních seznamů číselných řad skladištních signatur. Mimo živého fondu se zaměřili zejména na starší fond typu ročenek a konferencí, kdy tento fond v podstatě rekatalogizovali a vytvářeli pro monografické řady konferencí nebo ročenek jeden seriálový záznam.

V roce 2012 zrevidovali celkem 6 753 bibliografických záznamů včetně oprav a doplňování jednotkových částí bibliografických záznamů. Chybějící věcné údaje byly podle lístkového generálního katalogu NTK doplněny do 2 368 bibliografických záznamů. Toto číslo je stejné jako v loňském roce. Redakce retrokonvertovaných záznamů bude pokračovat i v dalších letech až do uvedení databáze NTK do bezchybného stavu.

Souborný katalog ČR

Posílání nových i retrokonvertovaných záznamů do Souborného katalogu ČR pokračovalo v týdenních dávkách, analytických

záznamů v dávkách měsíčních. Naše záznamy jsou trvale hodnoceny jako velmi dobré.

Analytický popis vybraných článků z časopisů přírodních a technických věd

Naši analytici vytvořili 3 547 záznamů z 57 titulů excerpovaných časopisů. Kompletní databáze NTK obsahovala ke konci roku 61 108 analytických záznamů. V souvislosti s rozšiřující se automatizací do menších knihoven ČR přidělili pro jejich jednoznačnou identifikaci 167 prefixů čárových kódů.

V roce 2013 budeme pokračovat ve všech stávajících činnostech oddělení včetně práce na projektu **Harmonizace databáze personálních autorit NTK se souborem národních autorit NK ČR** v těsně navazující etapě IX, v případě získání dotace.

Revize fondů

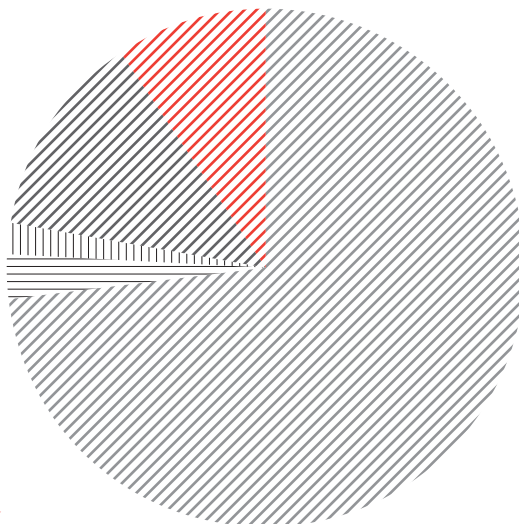
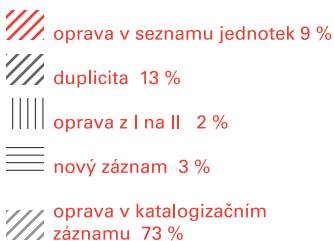
Revize v roce 2012 dokončila kontrolu signatury II Z a zahájila revizi staré číselné signatury I, II a volného výběru.

V prvním pololetí jsme pokračovali v revizi z roku 2011, a to signaturou II Z, kterou jsme dokončili v červnu. Od března do června jsme zkušebně revidovali začátek staré signatury.

30

Pro velkou chybovost v katalogizačních záznamech bychom nesplnili zákonem stanovenou normu, z tohoto důvodu jsme v červenci souběžně zahájili revizi volného výběru v 5. NP. V roce 2012 jsme zrevidovali 33 428 kj ve staré signatuře a 28 836 kj ve volném výběru.

Celkový počet chyb v %

Zdroj: Dílčí revizní protokoly NTK

Revizní práce u knih staré číselné signatury formátu I, II a II Z byly ztíženy velkým počtem chybných a chybějících údajů v revizních podkladech. Revize ve volném výběru úseků 5B a 5C proběhla bez větších obtíží.

V roce 2012 jsme prověřili 62 264 knihovních dokumentů.

V průběhu revize fondu byly knihovní dokumenty kontrolovány opakovaně ve třech po sobě následujících etapách, každá z těchto etap je uzavřena dílčím revizním protokolem. Počet knihovních jednotek staré signatury a volného výběru označených jako definitivní ztráty bude znám až po dokončení třetí etapy revize 29. 3. 2013.

V roce 2013 budeme pokračovat v revizi staré číselné signatury a volného výběru.

Cílem revize staré signatury je mj. dohledání chybně zařazených svazků historického fondu a jejich předání k rekatologizaci.

Obsahová prověrka fondů

32

Podle zaběhnutých pracovních postupů probíhá systematická obsahová prověrka fondů (OPF) NTK.

OPF monografií – dokončili jsme obsahovou prověrku signatury D a začali prověřovat starou číselnou signaturu.

Bylo prověřeno 7 808 signatur, 3 464 jednotek bylo navrženo k vyřazení.

OPF periodik pokračuje v systematické podobě. Prověřili jsme 63 záznamů, tj. 42 signatur časopisů (16 titulů včetně jejich historie), přičemž 57 titulů bylo navrženo k vyřazení.

OPF monografií

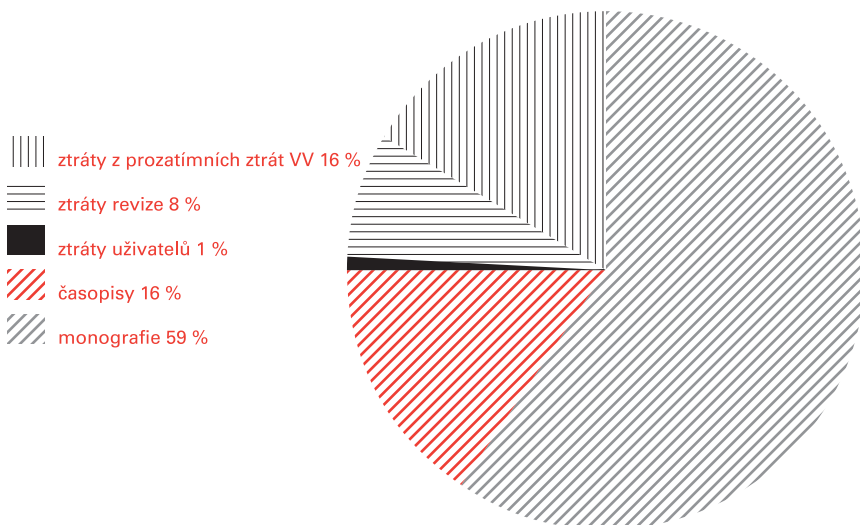
Dokončili jsme obsahovou prověrku signatury D v letech 1990/91 na signatuře D 32.000. Začala OPF staré číselné signatury, která současně probíhá na dvou částech. První část – obsahovou prověrkou prochází aktuálně prověřovaná stará číselná signatura odd. revize od sig. 1, a druhá část – probíhá systematická OPF již zrevidované staré číselné signatury od sig. 121.000. Současně se systematickou OP jsou prověřovány další dokumenty z fondu na základě doporučení oddělení katalogizace nebo revize a poškozené dokumenty předané z oddělení ochrany fondu.

OPF periodik

V roce 2012 probíhalo systematické prověřování fondu časopisů od nejstarší signatury včetně prověření historie jednotlivých titulů. Pokračovaly práce na aktualizaci záznamů vyřazených časopisů v SK ČR. Celkem byly provedeny změny u 740 záznamů. Celkem bylo z fondů NTK odepsáno 4 983 jednotek. Tyto jednotky byly odepsané nejen dle protokolů OPF, ale jsou zde i odpisy ztrát uživatelů, prozatímních ztrát volného výběru NTK a ztrát zjištěných oddělením revize (viz graf 2).

VZ NTK 2012

Úbytky knihovních jednotek 2012 (%)

33

Při obsahové prověrce se pokračuje v nezbytné a zaběhnuté spolupráci s ostatními odděleními odboru fondů a služeb NTK, a to nejen v oblasti vytipování dokumentů k prověření a případnému vyřazení a v oblasti odpisu ztrát v katalogizační databázi, ale také v oblasti potřebných konzultací. Spolupráce probíhá na úrovni pracovní skupiny pro OPF v NTK i při běžných pracovních činnostech. Při činnostech souvisejících s odpisy a fyzickým vyřazováním jednotek referát intenzivně spolupracuje se stážísty a referátem skladů.

Rozvíjí se také spolupráce s knihovnami ČVUT a VŠCHT a s vytipovanými pracovišti knihoven ČR v oblasti přednostní nabídky vyřazených dokumentů.

Cílem obsahové prověrky do budoucna je pokračovat v systematické práci na aktualizaci knihovního fondu, aby fond byl co nejkvalitnější po stránce profilové i obsahové a odpovídal potřebám a požadavkům zákazníků NTK.

Správa autoritních souborů

34

Hlavní náplní oddělení správy autoritních souborů je věcné zpracování dokumentů podle Mezinárodního desetinného třídění, Konspektu a Polytematického strukturovaného hesláře.

Také se dokumentům přidělují klíčová slova, vybrané formální deskriptory z autorit Národní knihovny a v případě nutnosti zpřesnění indexovaného dokumentu se také z NK přebírají geografické a osobní autority. Tento popis dokumentů slouží především k pozdějšímu vyhledávání, identifikaci a profilování dokumentů z různých hledisek.

V roce 2012 se věcně zpracovalo 2 546 titulů. Dalším nástrojem pro klasifikaci dokumentů, který NTK používá, je třídění Library of Congress Classification (LCC), které slouží zejména pro klasifikaci volně přístupného fondu podle oboru. V roce 2012 bylo takto oklasifikováno 1 932 nových titulů. Na konci roku 2012 měla NTK ve volném výběru k dispozici cca 296 461 knihovních jednotek. Nacházejí se zde periodika od roku 1976 a monografie od roku 1978 až po nejnovější přírůstky.

I v roce 2012 pracovníce oddělení spolupracovaly s referátem PSH na úpravách Polytematického strukturovaného hesláře, kdy předávaly návrhy

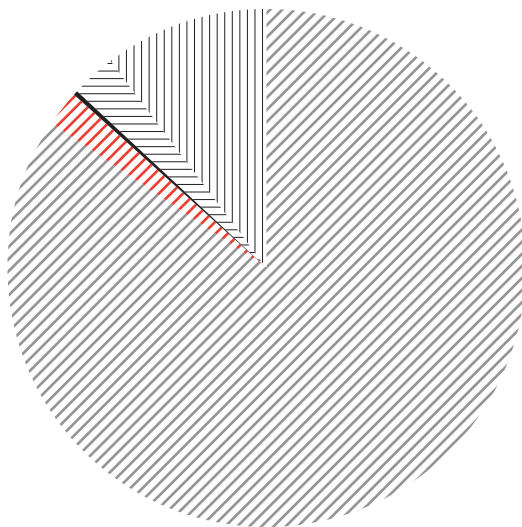
nových deskriptorů, popřípadě navrhovaly úpravy deskriptorů již zařazených. Spolupráce probíhala také na automatické indexaci záznamů na základě názvů, abstraktů a klíčových slov pro Národní úložiště šedé literatury, tzv. indexační model pomocí PSH.

Pracovnice oddělení správy autoritních souborů se také podílí na udržování správného řazení dokumentů ve volném výběru. Je to velmi náročný proces, kdy je nutné provádět každodenní vizuální kontrolu. Velmi k tomu pomohla revize pomocí RFID asistentů, která probíhala na základě generování chybových protokolů vzniklých porovnáním načtených dat z asistentů RFID

VZ NTK 2012

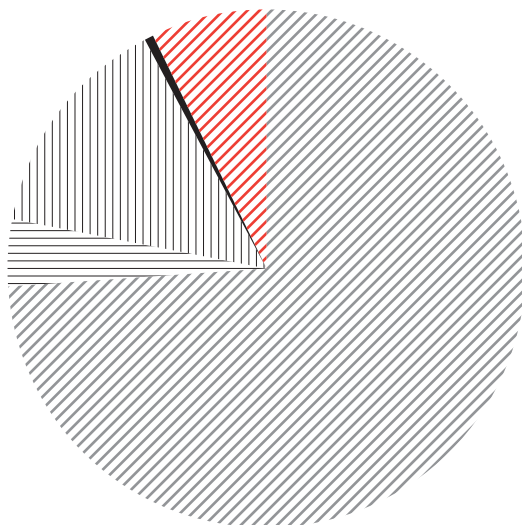
a dat z knihovnického systému Aleph. Revize probíhala od října 2010 a byla ukončena v červenci 2012. V roce 2012 bylo zkontrolováno posledních 534 regálů.

Věcný popis

35

Klasifikace LCC

Služby a fondy

V roce 2012 oddělení kromě průběžného zpracovávání nových přírůstků pokračovalo v revizi dokumentů ve volném výběru. Při revizi se kontrolují a opravují dokumenty z automatické indexace a doplňuje se do knihovního systému Aleph pole 050 pro klasifikaci LCC. Tato revize probíhá na základě předem připravených seznamů podle jednotlivých signatur. V roce 2012 se pokračovalo v opravách signatury A – monografie a celkem bylo zkontrolováno 10 699 titulů.

I v dalších letech budou pracovnice oddělení, kromě plynulého zajišťování chodu linky zpracování, pokračovat v opravování automaticky přidělené klasifikace Library of Congress Classification. Důležitým úkolem bude zpracování fondu VŠCHT z hlediska LCC při plánované integraci.

Historický fond

Za účelem propagace historického fondu NTK dále probíhá spolupráce na projektu EOD (eBooks on Demand). V rámci tohoto projektu bylo v roce 2012 zdigitalizováno celkem 29 titulů. Společně s touto službou byl historický fond propagován také při Noci v knihovně v pásmu nazvaném Od historie po současnost. Ve 3. NP bylo možné zhlédnout výstavu *Sřeva měst – Kanály v kulturních a civilizačních souvislostech*, která byla připravena již v roce 2011. O výstavu byl zájem i mimo Prahu, na podzim 2012 putovala do Českých Budějovic, odkud pokračovala v dalších moravských městech.

Jednadvacátého ročníku konference *Problematika historických a vzácných knižních fondů* se zúčastnil pracovník historického fondu NTK PhDr. Michal Janata se svým příspěvkem nazvaným *Průřez sedimenty představ o podobě vědy*. V tomto roce byl zároveň dokončen *Průvodce historickým fondem*, rozsáhlá práce o obsahu historického fondu NTK, která bude knižně publikovaná v roce 2013.

V roce 2012 jsme do historického fondu nakoupili dohromady 41 knih, z nichž 30 bylo vzácných tisků a jedenáct tisků starých. Pro přípravu revize historického fondu jsme za rok 2012 prošli cca 8 tisíc svazků.

Dalším důležitým úkolem referátu historického fondu je správa a provoz badatelný NTK. Badatelna slouží nejen pro badatele

V roce 2012 se referátu historického fondu podařilo zrestaurovat celkem 252 knih, což je takřka dvakrát více než v roce předchozím. Historický fond (HF) NTK byl také propagován na výstavě, na konferenci, na exkurzích či akcích pro zaměstnance. Rovněž se podařilo dokončit rukopis o obsahu HF NTK.

prezenčního studia starých tisků a vzácného fondu, ale je otevřena i pro zákazníky disertačních prací a některých časopisů. Celkově navštívilo v roce 2012 badatelnu 361 badatelů a zákazníků s počtem 891 výpůjček.

Ochrana fondů

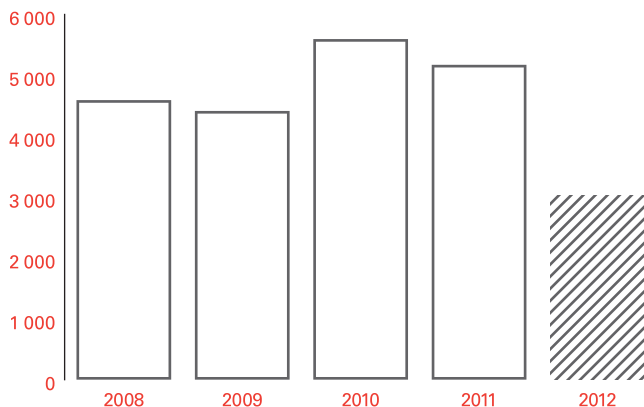
V roce 2012 přibylo do fondu NTK pouze 3 028 nových přírůstků periodik. Je to nejméně svázaných knihovních jednotek za posledních pět let. Značná část časopisů byla totiž pořízena v elektronické podobě.

Větší pozornost proto pracovníci oddělení mohli věnovat poškozeným dokumentům. Jejich počet každým rokem stoupá, a to i přes neustálou přítomnost ostrahy ve volném výběru. Připravit dokumenty na převazbu do knihařských dílen je časově náročná

Oddělení správy a ochrany fondů dodavatelsky zajišťuje vazbu periodik, opravy a převazby poškozených dokumentů, vázání učebních textů po digitalizaci a pro oddělení historického fondu restaurátorské a speciální knihařské práce. Pracovníci oddělení připravili ke knihařskému zpracování 1 031 titulů časopisů a 1 410 poškozených knihovních jednotek na převazbu a drobnou opravu. Vynaložené roční náklady činily 978 tisíc Kč.

39

Roční přírůstky svázaných periodik do fondu NTK

záležitost. U poškozených svazků často chyběly stránky a přílohy, které bylo potřeba dohledat a doplnit. Z těchto důvodů naše oddělení úzce spolupracovalo s oddělením meziknihovních služeb, které zajišťovalo fotokopie, případně výpůjčky potřebných dokumentů pro pořízení fotokopií z jiných knihoven. Knihaři v dílnách nejčastěji opravovali učební texty a brožované publikace. Drobná poškození svazků knihařka opravovala přímo v budově NTK, což umožnilo rychlý návrat dokumentů do volného výběru a ušetřily se finanční náklady na převazbu. Dále na základě požadavků oddělení historického fondu pracovníci oddělení průběžně zajišťovali restaurátorské a speciální knihařské práce.

Projekty a inovace

APPLE

GENETICALLY
MODIFIED

BIO

Projekty a inovace

K výrazným rysům práce odboru projektů a inovací v r. 2012 patřilo prohloubení spolupráce s dalšími úseky knihovny, a to nejen v rámci zavádění novinek, ale zejména společným řešením některých úkolů i projektů s účelovým financováním. Hranice mezi inovátory a těmi, kdo mají reálnou zkušenost s provozem, je nyní již zcela setřena a NTK učinila další krok k modelu projektového vedení.

Mezi zajímavé úkoly, které byly v tomto roce řešeny, patří bezesporu aktivity NTK ve snahách českých knihoven zabezpečit služby českých knihoven v oblasti zpřístupňování elektronických knih českých vydavatelů. Je třeba podotknout, že ani rok 2012 se nestal rokem, kdy by byly tyto snahy naplněny. NTK v rámci řešení projektu České e-knihy v českých knihovnách, podpořeného dotací Ministerstva kultury ČR VISK 3, pomohla lépe specifikovat bariéry v komunikaci v rámci jednání knihoven s nakladateli stejnojmennou ekonomickou studií.

Dalším významným krokem bylo výběrové řízení pro pořízení discovery systému, který by pomohl zajistit společný vyhledávač nad celým portfoliem elektronických informačních zdrojů, které NTK poskytuje.

Realizací výběrového řízení vyvrcholilo více než dvouleté testování systémů Summon (firma ProQuest), PRIMO (ExLibris) a EBSCO Discovery (firma EBSCO). Na základě výběrových kritérií byl na pět let pořízen systém Summon, v testovací verzi byl pak zpřístupněn na začátku roku 2013. V rámci zapojení NTK do plnění cílů Koncepce rozvoje knihoven 2012–2015 pokračovaly práce na restrukturalizaci knihovnických specializací v rámci Národní soustavy povolání, a to až do úrovně kvalifikačních a zkušebních

standardů. Spolupráce probíhala i v rámci pracovních skupin Centrálního portálu knihoven. Odbor projektů a inovací byl také iniciátorem několika akcí pro širokou odbornou veřejnost – např. konference IKI 2012 ve spolupráci s Českou informační společností a Ústavem informačních studií a knihovnictví FF UK; mezinárodní konference v rámci projektu EFI na téma zabezpečení elektronických informačních zdrojů, semináře Searching Session. Velkým přínosem pro tyto aktivity je bezesporu budova NTK disponující dostatečným množstvím prostor pro pořádání akcí, ale i odborné aktivity NTK, které přináší podněty pro zajímavé akce. Celý rok byl poznamenán intenzivní přípravou strategie rozvoje NTK do roku 2019, která je hlavní náplní projektu EFI. Do analytické části projektu byli zapojeni všichni zaměstnanci, ať již jako konzultanti nebo objekty pozorování zabezpečování služeb NTK. Konzultanti firmy Deloitte se do NTK doslova nastěhovali. Proběhlo také dosud největší dotazníkové šetření mezi návštěvníky v budově NTK. Šetření proběhlo formou osobního sběru odpovědí knihovníky z oddělení služeb. Nepřekvapí nás tedy, že typickým respondentem byl muž, student ve věku 20–24 let. Asi dvě třetiny dotázaných studují bakalářský stupeň studia některé z fakult ČVUT. V kontextu této struktury respondentů je nutné vnímat i některá zjištění. Např. téměř polovina dotázaných dává přednost klasické tištěné knize před elektronickou formou (tato preference se mění s vyšším stupněm studia, zejména doktorandského). Potěšilo nás zjištění, že pouze 18 % zákazníků má problémy s orientací ve volně přístupném fondu. Zjistili jsme, že nadále zůstávají některé služby NTK zákazníkům utajeny, např. možnost objednání rešerše nebo výpůjčky z jiné knihovny. Potvrdil se zájem zákazníků o klidné a tiché prostředí. Výsledky celého dotazníkového šetření jsou jedním ze zdrojů pro stanovení strategie rozvoje NTK do roku 2019. Celkový výsledek dotazníkového šetření je dostupný v institucionálním repozitáři Národní technické knihovny (http://repozitar.techlib.cz/record/505/files/idr-505_1.pdf).

Efektivní informační služby NTK

<http://www.techlib.cz/cs/1643-projekt-efi>

V roce 2012 pokračovaly aktivity projektu Efektivní informační služby NTK. Cílem projektu je rozvoj přijatelného, transparentního a funkčního mechanismu veřejných informačních služeb poskytovaných NTK. Projekt je zaměřen na zkvalitnění managementu řízení lidských zdrojů a strategii rozvoje do roku 2019. Projekt má úzkou vazbu na Usnesení vlády č. 757/2007 Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby „Smart Administration“. Proběhla realizace analýzy informační infrastruktury pro výzkum, vzdělání a veřejnost a analýzy veřejných informačních služeb poskytovaných NTK. Byl vytvořen model jednotného systému plánování nákupu elektronických informačních zdrojů (EIZ) do ČR. Během roku 2012 byla zahájena příprava řešení registru akvizice EIZ. Přípravoval se strategický plán rozvoje NTK pro období 2014–2019 a v neposlední řadě byla v rámci projektu EFI započata realizace vytvoření mechanismu sledování kvality veřejných informačních služeb poskytovaných NTK.

V dubnu 2012 proběhla v NTK konference informující o aktivitách projektu. První konference proběhla 25. 4. 2012 s tématem Strategické plánování a informační struktury v knihovnách ČR. Dne 8. 11. 2012 se konala druhá konference s názvem Strategické plánování v knihovnách v ČR a zahraničí: akvizice elektronických informačních zdrojů s příspěvky zahraničních hostů z Nizozemí, Irska a českých předních odborníků na strategické řízení a elektronické informační zdroje. V rámci projektu probíhaly vzdělávací semináře pro zaměstnance NTK.

V roce 2012 byla úspěšně realizováno výběrové řízení nadlimitní veřejné zakázky Efektivní informační služby NTK pro veřejnost a státní správu. Dále proběhlo výběrové řízení na společnost pro zajištění organizace všech konferencí.

VISK 2 – Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2012

46

V rámci vzdělávání odborné veřejnosti jsme byli úspěšní, jako již pravidelně od roku 2000, v programu ministerstva kultury Veřejné informační služby knihoven projektem Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2012 a v podprogramu Mimoškolní vzdělávání knihovníků jsme získali dotaci na 80 vyučovacích hodin, tj. 32 000 Kč.

Projekt byl realizován v devíti seminářích včetně pěti workshopů za účasti celkem 308 zájemců z řad pracovníků knihoven a informačních institucí veřejně přístupných.

Cyklus seminářů otevřel Searching Session NTK 2012 aneb „Co se skrývá za vyhledáváním“ dne 2. 10. 2012 za účasti 67 účastníků, tradičně bohaté spektrum příspěvků doplnily ne zcela plánované workshopy, které seminář protáhly do pozdních odpoledních hodin. Téma Open Access dne 24. 10. 2012 zajímalo 38 pracovníků veřejných knihoven.

Na požadavek zájemců byl uspořádán krátký kurz Gamifikace a knihovny 6. 11. 2012, u něž se nám bohužel potvrdilo, že začátek kurzu v čase od 13.00 hod. je pro řadu původních zájemců nevhodný (devět účastníků). Zájem byl i o téma Elektronická identita uživatele a služby knihovny s osmnácti účastníky dne 13. 11. 2012.

Dne 30. 10. 2012 začal cyklus celkem pěti seminářů k tematice e-knih. Semináře navázaly na loňské úspěšné téma, které rozšířily o autorskoprávní problematiku, prezentace nakladatelství a vydavatelství a diskuse o platformě pro české e-knihy, zkušenosti

knihoven s e-knihami, jejich vlastní tvorbou, možností využití apod. Čtyři semináře 20. 11., 27. 11., 4. a 11. 12. 2012 pokračovaly praktickým workshopem s různými typy iPadů, které dodala firma iStyle. Pan K. Korotnoky z této firmy školil zcela bez honoráře za vydatné odborné knihovnické pomoci Ing. J. Pavlíka a Mgr. J. Matějkové.

Jednalo se o praktický nácvik práce se čtečkami, kdy se Ing. Pavlík a Mgr. Matějková věnovali nejprve dvěma skupinám účastníků a poté i individuálně těm zájemcům, kteří se chtěli naučit pracovat s různými typy elektronických souborů stahovaných z různých adres. Semináře byly výborně připravené i ze strany Ing. Pavlíka, přihlášeným zájemcům jsme zasílali „domácí úkoly“, tj. základní pracovní materiál včetně nutných instrukcí k přípravě přístupů. Zpětná vazba z každého semináře dala podnět k úpravě a vylepšení programu semináře dalšího. Průměrná účast 35 zájemců na seminář (celkem na pěti seminářích šlo o 175 zájemců) a zpětné vazby daly jasně najevo dobrý a aktuální výběr tématu, výbornou přípravu po stránce výběru lektorů i úspěšnou organizaci samotných akcí.

Semináře se konaly bez vložného účastníků, NTK nesla všechny režijní náklady mimo lektorských honorářů. Ke každé vzdělávací akci měli účastníci vytištěný program a bylo podáváno drobné občerstvení.

VISK 3: České e-knihy v českých knihovnách

V roce 2012 byla NTK řešitelem projektu podpořeného dotací Ministerstva kultury ČR VISK 3 České e-knihy v českých knihovnách: ekonomická studie. Řešení projektu bylo výrazně ovlivněno novým postupem zadávání veřejných zakázek, kdy je NTK povinna konzultovat zadání s útvarem veřejných zakázek MŠMT. Tento schvalovací proces posunul reálné řešení projektu na poslední čtvrtletí roku 2012. V otevřeném výběrovém řízení na elektronickém tržišti byla přijata a jako optimální vyhodnocena nabídka firmy Deloitte. Druhým významným aspektem, který ovlivnil projekt, bylo odstoupení komerční společnosti, která v době přípravy projektu na konci roku 2012 avizovala vážný zájem vytvořit v ČR komerční platformu pro zpřístupňování služeb licence dočasné výpůjčky pro české knihovny. NTK v projektu pracovala

s hypotézou ověření studie v reálném provozu s touto firmou. Toto ověření mohlo být provedeno v rámci služeb databáze ProQuest eBrary Dash, kdy studie pomohla nakladatelství Zlatý Řez stanovit cenu za dočasnou licenci zpřístupnění pro registrované zákazníky NTK. V rámci studie České e-knihy v českých knihovnách došlo ke komplexnímu zhodnocení ekonomických aspektů této služby. Z hlediska jednoznačného posouzení hlavní bariéry je nutné připustit argument, že český trh je natolik úzký, že agregátor typu EBSCO nebo ProQuest nemá zájem se dlouhodobě starat o zabezpečování e-knih v českém jazyce. Studie pracuje se vzorovou kalkulací nákladů na vydání e-knihy v různých modelech, včetně vydání knihovnou samotnou. Skutečnost, že náklady na vydání papírové knihy a knihy elektronické jsou téměř shodné, je známa, i když v rámci veřejných zdrojů stále zaznívá názor, že e-kniha je přece mnohem méně nákladná, neboť odpadá náklad na tisk a distribuci. Významným rizikem z pohledu vydavatelů je pak nespolehlivost systémů document rights management (DRM) a jednoduché zneužití elektronické formy dokumentu. Studie je doplněna právním výkladem některých sporných bodů, např. toho, zda lze zpřístupnění e-knihy považovat za knihovni službu základní nebo ji lze zpoplatnit. Nadále narážíme na problém, že veřejnost vnímá úhradu registračního poplatku jako paušál na služby. Toto nepochopení se často objevuje v jednání se společnostmi, které uvažují o vytvoření platformy pro zpřístupňování e-knih. V rámci seznámení s výsledky projektu byl v lednu 2013 uspořádán seminář, kde proběhla diskuse mezi všemi stranami, včetně zpracovatelského týmu. Studie je dostupná v repozitáři NTK (http://repozitar.techlib.cz/record/553/files/idr-553_1.pdf), kde jsou i videozáznamy vystoupení jednotlivých přednášejících. Zjištění studie jsou již zužitkovávána při jednáních NTK s dalšími vydavateli, vzorová smlouva je využita i dalšími knihovnami jako výchozí dokument.

VISK 8B – Oborová brána TECH

<http://tech.jib.cz>

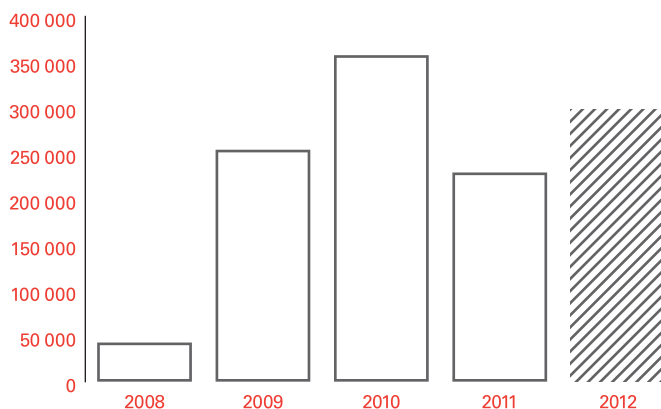
Portál Oborové brány TECH nabízí jednotný přístup k mnoha odborným zdrojům z oboru techniky. V roce 2012 jsme opět získali finanční prostředky z programu VISK 8B, díky nimž se podařilo

zajistit chod portálu. Srdcem portálu je Vyhledávač, ve kterém je zahrnuto téměř 60 odborných zdrojů informací (katalogy knihoven, databáze patentů a norem a další). Tyto zdroje neustále revidujeme a obměňujeme. V roce 2012 se významně zvýšil počet searches, tj. jednotlivých vyhledávání ve zdrojích zpřístupněných přes rozhraní Vyhledávače, a mírně se navýšil počet návštěv – sessions Vyhledávače. To vede k závěru, že uživatelé TECHu považují Vyhledávač za užitečný nástroj přístupu k informačním zdrojům a získávání informací.

Snahou NTK je, aby TECH nadále obstál v konkurenci záplavy informací na internetu, udržel si své uživatele a získal nové zejména snadností přístupu, přesností, spolehlivostí a relevantností odborných informací. Chceme pokračovat v aktualizaci a revizi našich zdrojů, pravidelně doplňovat novinky ze světa techniky, přírodních a aplikovaných věd, příležitostně používat multimediální nástroje pro oživení portálu. V roce 2013 chceme podpořit návštěvnost a využívanost TECHu zejména další propagací TECHu mezi čtenáři NTK a relevantními knihovnami a dalšími úpravami portálu TECH pro zvýšení jeho účelnosti a atraktivnosti. Podali jsme návrh projektu do programu VISK 8B pro rok 2013, kterým chceme podpořit obnovený zájem o Vyhledávač TECH umístěním okénka Vyhledávače na první stranu portálu. Součástí návrhu projektu je také pořízení mobilní aplikace TECH, která zpřístupní zejména volné odborné zdroje portálu.

49

Celkový počet vyhledávání v TECH

Projekty a inovace

VISK 9 – Harmonizace databáze personálních autorit NTK se souborem národních autorit NK ČR

V rámci projektu Harmonizace databáze personálních autorit NTK se souborem národních autorit NK ČR, etapa VIII, pokračovalo čištění autorských přístupových rejstříků katalogu NTK v těsné návaznosti v řádcích písmen C, D, F, G a H. Pracovnice zapojené do tohoto projektu zkontrolovaly 9 064 rejstříkových položek, vytvořily 171 autoritních záznamů, stáhly 1 041 autoritních záznamů a opravily 1 433 chybných údajů jmen autorů.

V důsledku snížení dotace o 10 % bylo zkontrolováno úměrně méně rejstříkových položek oproti roku 2011.

Systém Aleph je stále jedním z páteřních softwarů nutných pro zabezpečení provozu knihovny. Tento systém využívá v NTK zhruba sto knihovníků a vlastně všichni zákazníci NTK, kteří si byť jedinkrát vypůjčili knihu nebo časopis. Po letech provozu lze říci, že požadavky kladené na library management software plní bez problémů. K tomu pomáhá i pravidelný upgrade a garantovaný provoz 24/7. Stále dochází k obohacování záznamů o obrázky obálek knih. Tento prvek významně zpřesňuje orientaci v katalogu, kdy čtenář hledá knihu a v paměti má uložený její vzhled. V roce 2012 byla dokončena kompletní automatizovaná revize knih ve volném výběru. Rozhodně se nejedná o fond mimo zájem našich uživatelů, tudíž je nutné, aby i evidence v Alephu byla plně spolehlivá. Tak jako o jiných databázích, platí i o databázích knihovnických, že jejich kvalita se odvíjí od kvality každého jednotlivého záznamu. Součástí revize je i import záznamů do Souborného katalogu ČR, tudíž se informace o dostupných publikacích dostává k dalším uživatelům a knihovnám, které mohou využít meziknihovnických služeb k výpůjčce. Pro budoucí integraci s VŠCHT byla v roce 2012 zprovozněna testovací verze knihovního systému, která i do budoucna zaručí, že služby uživatelům nebudou ničím narušeny.

SFX je systém umožňující snadný přístup k elektronickým dokumentům od různých poskytovatelů. Jako takové patří k základním službám NTK v oblasti přístupu k elektronickým informačním zdrojům – jejich rostoucí význam je potvrzen i vzrůstajícím využíváním služby SFX, kdy počet přístupů k ní vzrostl v roce 2012 o cca 20 % a počet přístupů do elektronických zdrojů jejím prostřednictvím o 7 %. Lze předpokládat, že využití služby v roce 2013 dále poroste, a to jak kvůli zařazení kolekcí e-booků do znalostní báze, k němuž postupně docházelo v průběhu roku 2012, tak kvůli jejímu propojení se službou univerzálního vyhledávače.

Projekt eBooks on Demand

A European Library Network

<http://eod.techlib.cz/>

NTK je od roku 2009 zapojena do evropského projektu eBooks on Demand – A European Library Network. Prostřednictvím služby Elektronické knihy na objednávku (EOD) nabízí ze svého knihovního fondu digitalizaci autorsky volných knih na objednávku zákazníků. Projekt měl být původně ukončen v dubnu 2013, avšak díky svolení Evropské komise bude trvat do dubna 2014. Službu EOD využívá stále více zahraničních zákazníků, a to zejména přes vyhledávač EOD Search (<http://search.books2ebooks.eu/>), který sdružuje záznamy historických knih z většiny knihoven zapojených v projektu.

V roce 2012 uspořádala NTK již tradičně Dny otevřených dveří se službou EOD, poprvé v rámci Pražské muzejní noci v červnu 2012 pro širokou veřejnost, podruhé pak v listopadu 2012 určené univerzitním knihovníkům. V červnu byla pro návštěvníky Noci v knihovně připravena zajímavá výstava vzácných knih z fondu NTK, prezentace a promítání dokumentů umístěných v Digitální knihovně NTK, v listopadu přednáška a během obou tzv. EOD Open days mohli zájemci navštívit digitalizační pracoviště NTK s ukázkou skenování a zpracování historických knih. Z loňské výstavy Střeva měst v NTK se stala výstava putovní, vystavovali jsme v Českých Budějovicích a Hradci Králové.

Služba a projekt EOD byly prezentovány na odborných konferencích a seminářích (Elektronické služby knihoven II – duben, Zlín; Mezinárodní konference SEEDI 2012 – květen, Lublaň, Slovinsko; Mezinárodní konference The Library, Book, Information and the Internet 2012 – říjen, Lublin, Polsko), dále byly představeny v rekvalifikačním knihovnickém kurzu NTK a rovněž stážistům a odborným exkurzím v NTK.

O EOD si mohou lidé přečíst v novém letáku, na webu <http://eod.techlib.cz/>, službu mohou sledovat na www.facebook.com/cz.eod či https://twitter.com/EOD_eBooks.

Polytematický strukturovaný heslář (PSH)

<http://www.techlib.cz/cs/14-psh>

Referát PSH spravuje česko-anglický Polytematický strukturovaný heslář (PSH) v nové verzi PSH 4.0, která je dostupná v autoritním formátu MARC 21 a ve formátu SKOS. Správa a údržba hesláře probíhá v prostředí SW Aleph 500 verze 20. PSH je uvolněn pod licencí Creative Commons, konkrétně varianty CC-BY-SA 3.0 – Uveďte autora-Zachovejte licenci 3.0 Česko.

V roce 2012 nadále probíhala správa a aktualizace webové prezentace PSH, stejně tak byla průběžně aktualizována hesla PSH v české i anglické verzi Wikipedie. V loňském roce se zástupci referátu PSH zúčastnili dvou zahraničních konferencí, LIBER a ELAG, a PSH byl dále prezentován na semináři Searching Session NTK 2012, jehož je referát PSH pořadatelem. Na konci roku pak byla distribuována nová verze PSH 4.0 a částečně aktualizována současná verze pravidel a zásad pro vytváření PSH. Jednou měsíčně probíhala analýza logu vyhledávání v katalogu NTK s využitím služby Google Analytics. Týmu PSH se zdařilo vylepšit funkčnost webového rozhraní prohlížení PSH (např. implementace našeptávače) a zajišťovat údržbu dvou základních služeb pro práci s PSH – PSH Manageru a prohlížení PSH. Spolupráce se zástupci českého portálu cs.wikipedia.org pokračovala i v loňském roce s cílem prolínkat hesla PSH a hesla Wikipedie.

55

Di-XL (Dissemination and exploitation via Libraries: for Success and Sustainability of LLP Results) je nový projekt, na kterém se podílí Národní technická knihovna jako partnerská organizace. V listopadu 2012 byla podepsána smlouva a projekt bude ukončen v říjnu 2014, tedy přesně za 24 měsíců. Cílem projektu je vytvoření modelu pro šíření a využití výsledků programů celoživotního učení (CŽU) díky knihovnám, jejich činností a funkčním sítím.

- 56** Projekt se účastní knihovny a organizace aktivní v CŽU s cílem vytvořit co nejefektivnější mechanismus, a dosáhnout tak na cílovou skupinu projektu, kterou jsou uživatelé a návštěvníci knihoven jako potenciální uživatelé programů CŽU. Za Českou republiku jsou partnery Sedukon, o.p.s., a Národní technická knihovna. Koordinátory projektu jsou lotyšská Baltic Bright, instituce zabývající se celoživotním vzděláváním, a Národní lotyšská knihovna. Dalšími partnery jsou pak organizace z Řecka, Srbska a Litvy. Během roku 2012 byla realizována analýza potřeb a možností knihoven s ohledem na šíření výsledků CŽU. Na základě této analýzy jsme začali připravovat model pro efektivní šíření výsledků CŽU. Dle harmonogramu je naplánován na rok 2013 evropský workshop pro zástupce knihoven, kde bude představen model šíření knihovnám a organizacím poskytujícím celoživotní vzdělávání v partnerských zemích. Tento workshop proběhne v Praze v NTK. Dále proběhnou workshopy v jednotlivých zemích, kde budou tyto modely otestovány. Výsledkem projektu bude publikace Knihovny – silný partner pro šíření a využívání výsledků programu celoživotního učení popisující model a příklady dobré praxe ze všech partnerských zemí. Projekt je podpořen Evropskou komisí, programem Education, Audiovisual and Culture.

Národní úložiště šedé literatury

<http://www.nusl.cz/>

Rozvoj a provoz Národního úložiště šedé literatury (NUŠL) probíhal v roce 2012 v návaznosti na výsledky projektu dle VaV MK ČR, jehož závěrečná obhajoba proběhla úspěšně 15. května 2012 na Ministerstvu kultury ČR. V roce 2012 bylo za NUŠL vloženo do RIV šest výsledků, z nichž nejlépe ohodnocená (40 body) byla certifikovaná metodika. Do partnerské sítě NUŠL se v roce 2012 připojilo 24 nových institucí z celkového počtu 95 institucí z oblasti vědy, výzkumu, školství, kultury a státní správy. Na konci roku 2012 bylo možné vyhledávat ve 205 tisících záznamech šedé literatury. Statistiky zaznamenaly přes 139 tisíc návštěv. 23. října 2012 se v NTK uskutečnil pátý ročník semináře ke zpřístupňování šedé literatury coby výsledku vědeckého výzkumu, který navštívilo 136 účastníků.

57

**Spolupráce
s
organizacemi
a
systémy**

Spolupráce s organizacemi a systémy

V roce 2012 NTK i nadále udržovala pracovní aktivity se všemi mezinárodními organizacemi, jichž je členem. Vedle registračního systému ISSN je NTK aktivním členem mezinárodních asociací LIBER (Asociace evropských vědeckých a odborných knihoven), kde je velmi agilní v pracovní slupině LAG, dále IGeLU (Mezinárodní skupina uživatelů Ex Libris) a GreyNet (mezinárodní organizace pro šedou literaturu). Hlavním přínosem členství NTK zůstává i nadále možnost bezprostřední výměny informací o vývoji ve světě a v příbuzných institucích, dále možnost poměřovat s nimi svoje aktivity a projekty. NTK proto udržuje svoje členství v IATUL (Mezinárodní asociace knihoven technických univerzit) a v ASLIB (Asociace pro řízení informací).

NTK se jako korporativní člen podílí na aktivitách SKIP (Svaz knihovníků a informačních pracovníků) a je dlouholetým členem EUNIS-CZ, kolektivního člena EUNIS (European University Information Systems – Evropská organizace pro univerzitní informační systémy).

ISSN – International Standard Serial Number

<http://www.issn.cz/>

62

V dubnu 2012 se konalo v Paříži Valné shromáždění systému ISSN, které zhodnotilo uplynulé dvouleté období činnosti systému. Mezinárodní centrum (MC) mimo jiné představilo Strategický plán do roku 2016, který má naplnit vizi ISSN jako hlavního identifikátoru pro seriály a pokračující zdroje v tištěném i digitálním prostředí. K naplnění této vize přispěje další rozvoj Registru ISSN, implementace nového IT systému a nabídka nových produktů a služeb mezinárodního systému.

Projekt harmonizace pravidel ISSN (a ISBD) s projektem RDA pokračoval v diskusi s pracovní skupinou pro RDA. Při řešení využitelnosti FRBR pro pokračující zdroje se MC spojilo s BNF a ABES a vytvořili pracovní skupinu pro implementaci FRBR-OO (Object Oriented) do ISSN. Byla dopracována pravidla pro přidělování ISSN digitálním reprodukcím a pokračujícím zdrojům dostupným přes mobilní zařízení. Systém rovněž „nakousl“ problém přidělování ISSN „pseudovědeckým“ či „falešným“ publikacím. V roce 2012 se MC ISSN připojilo na Facebook. V mezinárodním Registru ISSN stoupl počet záznamů na 1 688 275 (přírůstek 64 709 nových záznamů), z toho je 113 092 záznamů online pokračujících zdrojů.

České národní středisko ISSN spolupracuje s vydavateli tištěných i elektronických periodik a dalších tzv. pokračujících zdrojů akademického, odborného i společenského zaměření. Vedle přidělování ISSN poskytuje i konzultační služby v oblasti využití ISSN v čárovém kódu. V roce 2012 ČNS ISSN přidělilo 517 nových ISSN a do Registru ISSN odeslalo 1 437 nových záznamů. Nedílnou

součástí práce střediska je udržování platnosti dat v bázi ISSN. Středisko vykázalo v roce 2012 celkem 6 480 aktualizací záznamů. Česká národní báze ke konci roku obsahovala 13 458 záznamů, z toho 1 834 záznamů o online pokračujících zdrojích. 37. zasedání ředitelů národních středisek se konalo za české účasti ve dnech 8.–11. října v Lisabonu, v Národní knihovně Portugalska.

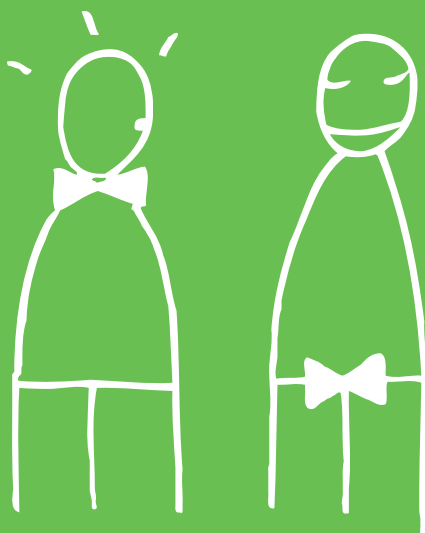
NTK byla v roce 2012 opět velmi aktivní v oblasti architektury knihoven. Ve dnech 17.–21. 4. 2012 uspořádala NTK za finanční podpory MŠMT 16. mezinárodní seminář LIBER LAG (LIBER Architecture Group). Tématem tohoto ročníku semináře bylo Reshape, Refurbish, Reorganise: Designing the Sustainable Library. Semináře se zúčastnilo více než 120 odborníků. Součástí byly předseminární exkurze do knihoven v Liberci a Hradci Králové a návštěvy pražských knihoven. Tématem semináře bylo vybudování udržitelné knihovny a organizační, ekonomické, stavební a technologické aspekty takových budov.

41. výroční konference LIBER, která se konala ve dnech 27.–30. června 2012 v Tartu (Estonsko), se zúčastnili Ing. Martin Svoboda a Kristýna Busch s posterem **Identifying Candidates for the New Subject Headings Based on the Web Behaviour of End-Users**. Ve dnech 10.–12. října 2012 se uskutečnilo přípravné jednání LIBER LAG v Lausanne (Švýcarsko), rovněž za aktivní účasti Ing. Martina Svobody.

Ve dnech 15.–18. května 2012 se uskutečnila 36. výroční konference ELAG 2012 (European Library Automation Group) na pozvání Universidad de las Islas Baleares v Palmě (Španělsko). Kromě aktivní účasti na samotné konferenci se čeští zástupci zúčastnili jednání organizačního výboru a prekonference. Tato špičková evropská konference zabývající se využíváním informačních technologií v knihovnách a dokumentačních centrech měla téma Libraries everywhere a tradičně velmi rozmanitý a bohatý program, soustředěný okolo možností otevření se knihoven novým metodám a způsobům oslovení svých uživatelů ve virtuálním prostředí.

Ve dnech 28.–29. listopadu 2012 se v Římě uskutečnila na pozvání italské Národní rady pro výzkum konference GL14 – mezinárodní konference o šedé literatuře organizovaná organizací GreyNet, tentokrát na téma Tracking Innovation Through Grey Literature. Za NTK se konference zúčastnily PhDr. Petra Pejšová a Mgr. Hana Vyčítalová s posterem Grey Literature Partnership Network in the Czech Republic. Hlavní náplní konference bylo seznámení s inovačními trendy v oblasti šedé literatury a aktivitami týkajícími se registrace a zpřístupňování šedé literatury v evropských i mimoevropských zemích. Na pracovním setkání se zástupci z Norska a Velké Británie byly konzultovány otázky využití formátu CERIF v české databázi vědců a výzkumníků.

Marketing a vzdělávání

Marketing a vzdělávání

Největší vlastní akcí pořádanou NTK pro širokou veřejnost byla stejně jako v předchozím roce Noc v knihovně, největší akcí, na které se knihovna podílela jako spoluorganizátor, byl Veletrh neziskových organizací.

V sobotu 9. 6. 2012 ožil prostor knihovny celou řadou akcí, pásmo Rozhýbat knihovnu zahrnuje divadelní představení, koncerty či výstavu v Galerii NTK; v knihovně se prezentovala i řada zástupců sousedních vysokých škol, ústavů a dalších. V neposlední řadě měli návštěvníci možnost nahlédnout do skladů či na digitalizační pracoviště.

Program do knihovny přilákal úctyhodných 4 500 návštěvníků. Veletrh neziskových organizací (tzv. NGO Market), spoluorganizovaný s nadací FORUM 2000 vždy na začátku května, již potřetí obsadil téměř všechny prostory knihovny.

Třetí narozeniny NTK jsme oslavili společně s našimi zákazníky a dalšími zájemci, jimž jsme nabídli řadu komentovaných prohlídek nejen knihovny, ale i digitalizačního pracoviště; oblíbený samoobslužný potisk triček motivy Dana Perjovského a v Ballingově sále pásmo filmů, reklam a dokumentů, kde se objevila NTK.

Nejen kvůli atraktivním prostorům, ale bezesporu i díky dnes již rutinně fungujícím konferenčním a produkčním službám se

Oddělení marketingu a vzdělávání poskytuje podporu službám NTK, vytváří a realizuje komunikační strategii knihovny, zajišťuje pronájem konferenčních i dalších prostor knihovny, organizuje exkurze, výstavy a další kulturní akce. Rok 2012 byl z pohledu těchto činností spíše rutinní, rozvíjely a dotahovaly se aktivity rozběhnuté v předchozích letech. I díky spolupráci s Českou televizí, vydavatelstvími MAFRA a Economia se podařilo upevnit mediální pozici NTK.

do NTK vrací řada akcí z oblasti komerční i nekomerční. Knihovna opakovaně poskytuje prostory pro mezinárodní konference ČVUT v Praze, VŠCHT Praha, FSV Univerzity Karlovy, ÚOCHB či Akademie věd ČR. Velmi si vážíme rozvíjející se spolupráce s MČ Praha 6 – NTK pravidelně hostí koncerty nejtalentovanějších studentů Pražské konzervatoře z cyklu Z hvězdiček rostou hvězdy, který probíhá pod záštitou starostky Marie Kousalíkové a Václava Hudečka (v roce 2012 to bylo deset koncertů). Pro vzdělávání využívají prostory NTK např. British Council či firma IPSUM (školení pro úředníky státní správy), probíhají zde akce MŠMT, MZV, MPSV či České inspekce životního prostředí, do knihovny se vracejí i neziskové organizace jako Open Society Fund. Pronájmem prostor NTK vydělala v loňském roce více než 2 600 000 Kč.

70

V dubnu 2012 organizovala NTK prestižní mezinárodní seminář LIBER LAG, v říjnu proběhl další ročník čtyřadvacetihodinové konference KRE (Knowledge, Research and Education). Obě konference byly hojně navštívené a nejen po organizační stránce pozitivně hodnocené.

Národní technická knihovna se stala oblíbeným cílem rozmanitých akcí, bezesporu díky variabilitě a osobitosti prostor i servisu, který NTK k pronájmům poskytuje. Knihovnu si oblíbili uživatelé, fotografové i novináři, pořadatelé akcí z komerčního i neziskového sektoru i občané Prahy 6. Snažíme se, aby stejně příjemným zážitkem, jako je fyzická návštěva knihovny, byla i návštěva a komunikace virtuální. Hlavním úkolem pro příští rok je tedy zpřehlednění webových stránek knihovny, dokončení jejich anglické verze a pokračující intenzifikace komunikace na sociálních sítích.

Galerie NTK

<http://www.techlib.cz/cs/636-galerie>

První z nich byla výstava **Současná česká malba** – ambiciózní přehlídka prezentovala současnou malbu žen-malířek napříč generacemi (Margita Titlová, Kateřina Štenclová, Veronika Drahotová, Klára Vystrčilová). **Homo Mathematicus**, skupinová výstava s účastí klasiků českého konceptuálního umění Jiřího Valocha či Pavla Rudolfa, se zabývala významem čísel, počítání a kvantifikace v současné společnosti. Samostatná výstava významného umělce českého původu Karla Dudeška **Příklady** jej poprvé uceleněji představila českému publiku.

Výstava **The Hair in Cannibal-prophetic Soup of Dr. Emil Holub** vznikla ve spolupráci s Berlínskou uměleckou skupinou International Bongo-Bongo Brigade. Představila evropské a americké umělce (Humberto Poblete-Bustamante, Orlando Mostyn-Owen, Markus Selg aj.). Výstava **Started 2012** nabídla práce nejtalentovanějších absolventů evropských uměleckých škol. Rumunský kulturní institut umístil v parteru NTK expozici na téma rumunské secesní architektury. Parter NTK hostil také výstavu **ABOT**, soutěž Uměleckoprůmyslového muzea o nejkrásnější knihu-umělecký objekt. S velkým ohlasem se setkala výstava fotografií nestora českého alpinismu Jana Červinky, k výstavě vyšel katalog v nakladatelství Slon. V Galerii NTK proběhla výstava prezentující práci Katedry fotografie pražské FAMU za posledních deset let. Na podzim proběhl v Galerii NTK festival robotů a robotiky **Cafe Neu Romance**. V parteru NTK mohli diváci zhlédnout výstavu projektů

Během roku 2012 proběhlo v Galerii NTK a dalších výstavních prostorech knihovny jedenáct velkých uměleckých a architektonických výstav a několik dalších menších prezentací. Z toho tři velké výstavy byly přímo organizovány Národní technickou knihovnou.

71

na rekonstrukci obchodního střediska v Peci pod Sněžkou. Galerie Jaroslava Fragnera připravila pro prostor Galerie NTK přehlídku ekologické architektury **Green Architecture**. Z drobnějších prezentací proběhly v parteru NTK např. soutěž studentů ČVUT **Technikova múza**, výstava o životě a díle slovenského vynálezce Josefa Murgaše či výstava prací žadatelů o azyl v ČR **Já, člověk**.

Výstavami The Hair in Cannibal-prophetic Soup of Dr. Emil Holub, Příklady, Started a výstavou rumunské secese byl zahájen trend významnější spolupráce se zahraničními umělci a subjekty, v němž chceme pokračovat i v dalších letech. I vzhledem k umístění a typu instituce, jakou je Národní technická knihovna, prezentuje a bude prezentovat Galerie NTK často a cíleně i studentské práce.

Audiovize NTK

<http://www.techlib.cz/cs/1150-audiovize-ntk>

Během roku 2012 byl ustálen systém v náplni jednotlivých programů na monitorech v parteru a po knihovně. Byly definovány čtyři základní programy na čtyři obrazovky v parteru:

1. program s instruktážními videi a upoutávkami na služby knihovny;
2. program s aktuálními informacemi o akcích v knihovně;
3. program s dokumentacemi výstav v Galerii NTK
- a 4. program s ukázkami uměleckých projektů vzniklých ve spolupráci s Audiovizí NTK. Ostatní monitory v knihovně slouží zejména k jednorázovým akcím.

V roce 2012 vzniklo několik videospotů propagujících jak akce, tak služby knihovny. Součástí dokumentační činnosti Audiovize NTK je také dokumentace seminářů a konferencí pořádaných knihovnou, které jsou dále umístěny v digitálním repozitáři NTK.

V rámci své činnosti se Audiovize NTK věnuje také vytváření upoutávek na výstavy v Galerii NTK a následné dokumentaci a postprodukčnímu zpracování záznamu. Tyto výstupy jsou prezentovány jak na webových stránkách Galerie NTK a kanálu avNTK na Youtube, tak na jedné z obrazovek v parteru knihovny. V návaznosti na projekt „Mezioborové rezidence v NTK“, který v roce 2010 pro NTK připravil Radim Labuda a který představoval projekty pozvaných umělců vytvořené speciálně pro knihovnu, spolupracuje Audiovize NTK se studenty vysokých uměleckých škol. Jako první byli v rámci tohoto projektu osloveni studenti

Audiovize NTK zpracovává informace o aktualitách, nabízených službách a připravovaných akcích v knihovně, které pak uveřejňuje na obrazovkách v parteru knihovny. Audiovize zajišťuje také projekce výjimečných snímků v rámci NTKina, kulturní náplň Nocí v knihovně či studentské výstavy v prostoru NTK (projekt Ateliéry v NTK).

Univerzity v Hradci Králové, kteří pod pedagogickou fakultou studují na Katedře multimédií a grafiky. Ti interagovali s prostorem knihovny a soustředili se na svoji pozici v rámci takového celku a nového prostředí, zároveň se však snažili využít již probíhající sociální struktury a vazby. Z pozice studenta znalého univerzitního prostředí tak vznikla videa o životě, postoji, pozici i místě jiného studenta s odlišnou, a přesto podobnou zkušeností či obrazově ztvárněné osobní postřehy. Projekt nazvaný Ateliéry v NTK bude pokračovat i v následujících letech.

Dalším zájmem Audiovize NTK je pokračování v provozu NTKina, které zahájilo svou činnost v listopadu 2011. V roce 2012 představil tento filmový klub knihovny deset snímků oceněných na renomovaných festivalech, které byly vybrány ve spolupráci s filmovou distribuční společností Artcam. Divácky nejúspěšnějšími filmy byly Rembrandtova noční hlídka režiséra Petera Greenawaye a Nevěstinec Bertranda Bonella.

74 V roce 2012 Audiovize NTK také navázala spolupráci s projektem Artyčok.TV, který funguje pod Akademií výtvarných umění v Praze. Artyčok.TV je jedinečnou databází dokumentací výstav a uměleckých akcí, která nabízí divákům možnost porovnávat kvalitu místních scén a efektivní pochopení různých specifik umělecké tvorby a přístupů. Výstupem této spolupráce bude umístění vysílání Artyčok.TV na jedné z obrazovek v knihovně. V návaznosti na předchozí ročník Noci v knihovně Audiovize NTK opět přichystala dramaturgii kulturního programu v rámci akce Pražská muzejní noc. Ročník 2012 dostal název Rozhýbat knihovnu, neboť vedle koncertů či tematicky zaměřené výstavy nabídl i několik divadelních představení a performancí. Program přilákal téměř 4 500 diváků.

V roce 2013 bude Audiovize NTK pokračovat v projektech rozjetých v předchozích letech (NTKino, Ateliéry NTK, Noc v Knihovně), i nadále bude samozřejmě zpracovávat dokumentaci k výstavám či konferencím a dalším akcím a vytvářet videa propagující služby knihovny.

Seminář LIBER LAG a konference KRE 2012

LIBER LAG 2012 (17.–21. 4. 2012)

<http://liber-lag2012.techlib.cz/en/>

Tématem 16. ročníku bienálního prestižního semináře LIBER LAG (LIBER Architecture Group – skupina pro architekturu evropské organizace vědeckých knihoven) bylo **Reshape, Refurbish, Reorganise: Designing the**

Sustainable Library. Třem dnům přednášek v Ballingově sále NTK předcházela fakultativní návštěva v Krajské vědecké knihovně v Liberci a ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové. Hojně navštívené byly také exkurze do architektonicky zajímavých pražských knihoven a pamětových institucí. Program v Ballingově sále zahrnoval šestnáct přednášek nejen zástupců knihoven, ale i architektů převážně z Evropy. Více než 120 účastníků z celého světa pozitivně hodnotilo nejen program, ale i organizaci pražského semináře a samotnou budovu NTK, již si mohli prohlédnout s komentářem tvůrců jejího architektonického návrhu. K semináři byla publikována brožura *New Library Buildings in Europe / Documentation 2012*, dostupná v elektronické formě na <http://liber-lag2012.techlib.cz/en/889-new-library-buildings/>.

KRE 12: Měření výzkumu II (4.–5. 10. 2012)

<http://www.techlib.cz/cs/1836-kre-12>

Třetí výroční konference NTK Knowledge, Research and Education byla v roce 2012 přesunuta na nevyroční říjen, což pomohlo

Na jaře 2012 hostila Národní technická knihovna 16. ročník mezinárodního semináře LIBER LAG, na podzim proběhl třetí ročník výroční konference NTK KRE (Knowledge, Research and Education). Seminář CASLIN byl kvůli zdravotní indispozici hlavního aktéra přesunut na rok 2013.

zvýšit návštěvnost konference. Tématem konference bylo opět Měření výzkumu – a jako velmi prospěšné se ukázalo i partnerství s projektem národní Efektivní systém hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací; tradičními partnery konference KRE jsou VŠCHT Praha a ČVUT. Žhavé téma hodnocení a financování výzkumu přitáhlo do NTK více než 130 účastníků. První den konference nabídl přednášky reflektující jednotlivé oblasti projektu IPN Metodika, druhý byl věnovaný zahraničním zkušenostem a panelové diskusi. Záznamy přednášek i panelové diskuse jsou k dispozici v repozitáři NTK (<http://repozitar.techlib.cz/>). Třetí ročník potvrdil, že nízká účast na KRE 11 byla skutečně způsobena především termínovou kolizí s konferencí rektorů a dalšími akcemi, proto hodláme v dalších letech u říjnového termínu setrvat.

76

Organizačně velmi náročná příprava semináře LIBER LAG i již takřka rutinní příprava 24hodinové konference KRE potvrdily, že konferenční tým NTK je schopen organizovat i akce takového rozsahu na vysoké úrovni a ke spokojenosti zúčastněných. V roce 2013 bude NTK organizovat společně s Městskou knihovnou Praha mezinárodní seminář CASLIN, přesunutý z roku 2012 (a částečně tedy již organizačně připravený), a čtvrtý ročník výroční konference KRE.

Vzdělávání

Rekvalifikační knihovnické kurzy Národní technické knihovny (dále jen RKK NTK) s akreditací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR vždy na tři roky pořádáme od r. 2004 a jejich kapacita je stále naplněna. V roce 2012, tak jako v jiných letech, jsme úspěšně zakončili v červnu kurz školního roku 2011/2012 a v září otevřeli kurz školního roku 2012/2013. Účastníky jsou převážně pracovníci veřejných knihoven, kteří si potřebují doplnit odborné vzdělání na středoškolské úrovni, téměř třetinu tvoří zájemci z řad veřejnosti, kteří chtějí změnit zaměstnání, maminky na rodičovské dovolené nebo současní nezaměstnaní hledající zajímavé povolání. Většinou jsou překvapeni knihovnictvím jako oborem, spektrem jeho činností i rozsahem nutných znalostí a dovedností. V roce 2012 úspěšně absolvovalo všech 24 účastníků.

V rámci vzdělávání odborné veřejnosti jsme byli úspěšní, jako již pravidelně od roku 2000, v programu ministerstva kultury Veřejné informační služby knihoven projektem **Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2012** a v podprogramu

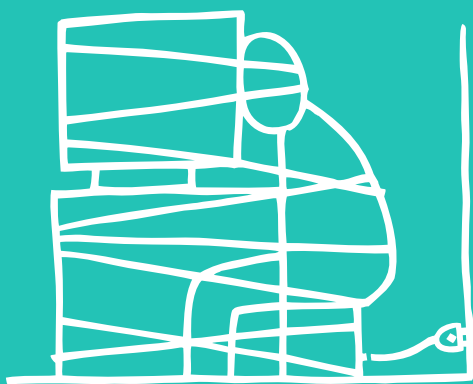
Referát vzdělávání byl po polovinu roku personálně oslaben a jeho funkce zajišťovala pouze jedna pracovnice. Přesto se podařilo splnit vše, co jsme si předsevzali – byl dokončen Rekvalifikační knihovnický kurz NTK 2011/2012 a zahájen Rekvalifikační knihovnický kurz NTK 2012/2013, uspořádali jsme semináře v rámci projektu Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2012 a realizovali řadu návštěv pracovníků NTK na odborná knihovnická a informační pracoviště. Uspořádali jsme celkem 171 vzdělávacích akcí různého rozsahu, z toho 46 interních a 125 pro odbornou veřejnost za účasti 1 930 zájemců. Vzdělávací aktivity všeho druhu navštívilo celkem 3 630 zájemců.

Mimoškolní vzdělávání knihovníků jsme získali dotaci na 80 vyučovacích hodin, kterou jsme úspěšně realizovali v devíti seminářích včetně pěti workshopů za účasti celkem 308 zájemců z řad pracovníků 88 knihoven a informačních institucí veřejně přístupných. Více konkrétních informací naleznete v části Projekty a inovace – VISK.

Pracovníci Národní technické knihovny si z vlastních prostředků hradili tři úrovně jazykových kurzů anglického jazyka a udržovací kurz německého jazyka, pracovníci referátu vzdělávání zajišťovali administrativní a organizační stránku kurzů. Veliký zájem vzbudila nabídka navštívit odborná pracoviště – knihovny a informační instituce. První akcí byla komentovaná návštěva restaurovaných prostor bývalé Státní technické knihovny v Klementinu, kde dnes sídlí odborné útvary Národní knihovny ČR. Obrovskému zájmu se těšila speciální pracoviště – Knihovna Strahovského kláštera a Národní archiv ČR. Pokračování plánujeme i v dalším roce.

78

Informační a komunikační technologie

Informační a komunikační technologie

Na straně vnějších podmínek to jsou vzrůstající administrativní nároky na výběr dodavatelů zařízení a služeb, často se měnící proces uvolňování financí, tlak na snižování rozpočtů a zvyšování výkaznictví. Knihovna se s těmito jevy snaží pozitivně vyrovnat, což klade další administrativní

a organizační nároky na interní neprovozní činnosti, např. audity, úpravy koncepce fungování a financování atd. Výsledkem je stále se zvyšující tlak na zaměstnance v podobě zvyšujícího se pracovního vytížení, a to paradoxně v kombinaci se snižujícím se finančním ohodnocením. Důsledkem tohoto tlaku je výrazné zpomalení, a v některých případech i zastavení rozvojových a investičních aktivit. V roce 2012 nebyla dokonce realizována žádná investiční akce. Tlumeny či prakticky zastavovány jsou i takové aktivity, které vedou k prosté obměně prostředků ICT pro zachování běžného provozu knihovny. Zachování provozu se tak stává velmi komplikovanou činností, avšak činností, kterou je nutno standardně upřednostňovat, jako za jakýchkoliv jiných podmínek. Přes všechny obtíže se odboru ICT dařilo provoz zachovat. Dlužno podotknout, že počet neplánovaných výpadků postupně roste. Všechny se však dosud obešly bez dlouhodobých uzavírek.

Další prioritou odboru ICT byla v tomto roce podpora ostatních útvarů při plánování a realizaci jimi vedených projektů.

Z nejvýznamnějších je možné zmínit projekt integrace NTK a Ústřední knihovny VŠCHT a projekt EFI (Efektivní informační služby pro veřejnost a státní správu).

V roce 2012 se opět o něco více a výrazněji projevily komplikované podmínky, ve kterých (nejen) odbor ICT vyvíjí svou činnost. Jedná se o kombinaci vnějších i vnitřních faktorů, které se negativně kombinují a doplňují.

Výše zmíněná situace však přes veškeré úsilí pracovníků odboru ICT vede ke kumulaci vnitřního dluhu, a to především v oblastech stability pracovního týmu a v oblasti obměny infrastrukturních systémů. Hlavním úkolem odboru ICT pro příští rok se tak tedy stane plánovaná stabilizace pracovních podmínek a zajištění nových personálních odborných kapacit a jejich následná mobilizace ve prospěch rozvojových úkolů interně souvisejících s obměnou infrastrukturních prostředků ICT, které se buď blíží, či již dosáhly hranice své využitelnosti nebo fyzické či morální životnosti. Řada z těchto systémů byla totiž instalována v souvislosti s výstavbou a zabydlováním NTK v letech 2008 a 2009.

Hospodaření NTK

Hospodaření NTK

Konečný rozpis ukazatelů rozpočtu Národní technické knihovny na provoz na rok 2012 bez projektů EU byl stanoven dopisem MŠMT čj. 53249/2012-320 ze dne 20. prosince 2012 v následující výši:

Vážný problém pro hospodaření NTK představuje fakt, že knihovně nebyly v roce 2012 poskytnuty žádné finanční prostředky na výzkum a vývoj, což radikálně omezilo možnosti zajištění předplatného informačních zdrojů na rok 2013. Rovněž objem mzdových prostředků zaznamenal nulový nárůst, což komplikuje snahy o zabezpečení kvalitního a erudovaného personálu.

85

Položka	Částka v tis. Kč
Náklady na provoz celkem	164 094
Výnosy vlastní	13 590
Příspěvek na provoz celkem	150 504
Limit mzdových prostředků	37 061
v tom: • limit prostředků na platy	36 448
• limit OON	613
Příděl do FKSP	355
Ostatní běžné výdaje	113 088
Provozní běžné výdaje	100 852
Zákonné odvody	12 236
Limit počtu zaměstnanců – počet osob	145,39

Dále byl NTK dopisem MŠMT čj. 26506/2012-33 ze dne 21. června 2012 stanoven rozpis na projekt OP LZZ „Efektivní informační

služby pro veřejnost a státní správu“; reg. číslo projektu
CZ.1.04/4.1.00/59.00019, v následující výši:

Položka	Částka v Kč
Náklady na provoz celkem	6 724 900
Výnosy vlastní	0
Příspěvek na provoz celkem	6 724 900
Limit mzdových prostředků	1 279 198
v tom: • limit prostředků na platy	0
• limit OON	1 279 198
Příděl do FKSP	0
Ostatní běžné výdaje	5 445 702
Provozní běžné výdaje	5 133 379
Zákonné odvody	312 323
Limit počtu zaměstnanců – počet osob	0

- 86** Zřizovatel v roce 2012 neposkytl NTK žádné dotace na investice. Příspěvek na činnost NTK ve výkazu zisku a ztrát je v celkové výši 158 045 395,95 Kč. Příspěvek poskytnutý na činnost NTK byl plně použit na zajištění činností vyplývajících pro NTK z jejího statutu. Výnosy byly dosaženy v hlavní činnosti ve výši 201 754 484,77 Kč (vč. příspěvku), v jiné činnosti ve výši 95 399,87 Kč.

Hospodářským výsledkem NTK za rok 2012 je ztráta 143 664 784,33 Kč v hlavní činnosti a zisk 95 399,87 Kč v hospodářské činnosti, celkem ztráta v celkové výši 143 569 384,46 Kč.

Výši hospodářského výsledku NTK výrazně ovlivňuje účtování předplatného na časopisy a další seriály, které od roku 2004 není ve smyslu dopisu z MŠMT čj. 23 198/04-30 z 20. 7. 2004 v NTK účtováno přímo do nákladů, ale na účet 381 – Náklady příštích období. Od roku 2005 je na účtu 432 – „Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let“ zaúčtovávána ta část zlepšeného hospodářského výsledku, která je výsledkem této změny v účtování a není finančně kryta.

V roce 2012 bylo z účtu 381 – Náklady příštích období zaúčtováno do nákladů (účty 5xx) předplatné zaplacené v roce 2011 ve

výši 143 700 194, 94 Kč. Tím se o tuto částku zvýšily náklady NTK roku 2012, i když byla částka placena z rozpočtu v roce 2011. Při porovnání této částky s výší ztráty 143 664 784,33 Kč vychází hospodaření NTK roku 2012 jako ziskové se zlepšeným hospodářským výsledkem ve výši 35 410,61 Kč.

Na účtu 432 – Nerozdělený zisk má NTK celkem k 31. 12. 2012 zaúčtovanou částku 191 680 271,31 Kč nerozděleného zisku z předchozích období. Vůči tomuto účtu bude vyrovnána ztráta NTK za rok 2012.

Výnosy (účetová třída 6 celkem) NTK v roce 2012 dosáhly výše 201 849 884,64 Kč. Výnosy byly dosaženy v hlavní činnosti ve výši 201 754 484,77 Kč (vč. příspěvku), v jiné činnosti ve výši 95 399,87 Kč. Z toho nejvyšší částku, tj. 158 045 395,95 Kč, tvořily dotace zaúčtované na účet 67. Tržby z prodeje služeb knihovny (rešerše, MMS, kopie, obsahy periodik) za rok 2012 dosáhly výše 1 678 699,90 Kč, výnosy z pronájmů 13 609 093,11Kč, čerpání fondů 26 225 927,51 Kč. Jiné ostatní výnosy (poplatky za opožděné vracení, uhrazené ztráty publikací, vložné za rekvalifikační kurzy, úroky z účtů apod.) tvořily zbytek.

Přehledné členění oblasti výnosů z hlavní činnosti podává následující tabulka:

Položka	Skutečnost v Kč	Podrobnější členění
Příspěvek ze státního rozpočtu na provoz celkem	158 045 395,95	
Tržby ze služeb (rešerše, MMS, kopie, obsahy)	1 678 699,90	
Pronájmy	13 609 093,11	
Úroky z prodlení	1 398,60	
Zúčtování fondu v členění:	26 225 927,51	z toho:
• fond odměn		460,00
• fond reprodukce majetku		6 063 326,34
• rezervní fond – použití		19 426 000,00
• rezervní fond – dary		362 350,40
• rezervní fond – EU		144 790,77
Ostatní výnosy	1 859 903,90	

Finanční výnosy v členění:	335 464,40	z toho:
Úroky		139 317,11
Kursově zisky		11 741,29
Ostatní finanční výnosy		184 406,00
Celkem	201 754 484,77	

Tržby z prodeje služeb lze rozčlenit následovně:

Položka	Skutečnost v Kč
Tržby za CD, DVD	250,00
Tržby za vlastní publikace	15 843,54
Tržby za řešerše	31 032,00
Tržby za prohlídky	5 800,00
Tržby za MMS od zahraničních subjektů	0,0
Tržby za kopie	263 987,56
Tržby za MMS od tuzemských subjektů	568 343,00
Tržby za registrace	789 975,00
Tržby za kopie obsahů periodik	3 468,00
Celkem	1 678 699,90

88

Výnosy z pronájmu se člení:

Položka	Skutečnost v Kč
Výnosy z pronájmu – byt	60 881,36
Krátkodobé pronájmy	2 329 580,26
Dlouhodobé pronájmy	6 983 814,98
Pronájem vybavení NP	1 473 984,02
Služby ke krátkodobým pronájmům	142 780,83
Služby k dlouhodobým pronájmům	2 618 051,66
Celkem	13 609 093,11

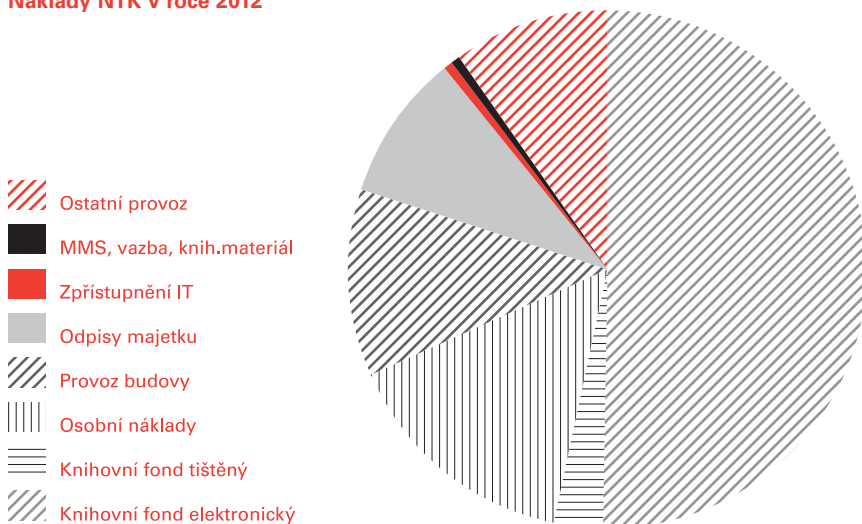
Náklady (účtová třída 5 celkem) NTK dosáhly výše

345 419 269,10 Kč celkem, a to v hlavní činnosti, v jiné činnosti náklady zaúčtované nejsou. Největší nákladovou položkou v roce 2012 byla položka ostatní služby ve výši 224 508 933,85 Kč. Tato položka je velmi rozsáhlá a ve svém souhrnu zahrnuje služby od nákladů na MMS, nákup softwaru, úklid, revize, ostrahu, vazbu časopisů až po platby za telekomunikační služby nebo platby za elektronické časopisy, které v této položce představují největší částku. Mzdové náklady dosáhly výše 38 490 782,- Kč a jsou

druhou nejvyšší nákladovou položkou v NTK. K nim přináleží odvody na zdravotní a sociální pojištění ve výši 12 856 397,- Kč. Třetí největší položkou byly v NTK odpisy, v roce 2012 jejich výše dosáhla 31 211 347,88 Kč. Položka spotřeba materiálu dosáhla částky 12 344 730,78 Kč a zahrnuje kromě běžné spotřeby materiálu, a to od kancelářského materiálu přes opravářský všeho druhu až po drobný dlouhodobý hmotný majetek, také nákup knihovního fondu v klasické, tj. tištěné formě.

Pokud sečteme všechny položky, z kterých je pořizován knihovní fond, ať v klasické nebo v elektronické podobě, zjistíme, že na nákup do knihovního fondu (knihy, časopisy, speciální informační zdroje a elektronické časopisy) bylo v roce 2012 vynaloženo 48 446 823,48 Kč. Tato částka zahrnuje i předplatné, které není zaúčtováno do nákladů, ale do nákladů příštích období, a proto se nepromítá do hospodaření roku 2012.

Náklady NTK v roce 2012

Finanční prostředky na VaV a ostatní účelové prostředky

V roce 2012 nebyly NTK poskytnuty žádné finanční prostředky na výzkum a vývoj.

Ostatní účelově poskytnuté příspěvky byly:

- a) Prostředky dle UV č. 159/2012 **Náklady na PAP**. Celá částka 150 000,- Kč byla použita na rozvoj Pomocného analytického přehledu.
- b) Pro projekt **Hybridní knihovna** byla v roce 2012 stanovena částka z rozpočtu MŠMT v celkové výši 43 010 000,- Kč. Částka byla plně vyčerpána.
- c) **Mezinárodní organizace** – na platby členských příspěvků v roce 2012 byl stanoven MŠMT rozpis ve výši 150 000,- Kč. Příspěvky byly zaplacený v celkové výši 158 350,38 Kč. Částku 8 350,38 Kč NTK doplatila z výnosů vlastní činnosti.
- d) Na mezinárodní konferenci **KRE 12** (Knowledge, Research and Education) byla od MŠMT poskytnuta dotace ve výši 321 000,- Kč, která byla plně vyčerpána. Na mezinárodní konferenci **LIBER LAG 2012** uvolnilo MŠMT účelovou dotaci ve výši 163 000,- Kč. Dotace byla vyčerpána v plné výši.

90

e) **Projekty VISK MK ČR:**

- Projekt **VISK 2** – Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2012 ve výši 32 000,- Kč na OON. Celá částka byla vyčerpána.
- Projekt **VISK 3** – České e-knihy v českých knihovnách: studie proveditelnosti a typový obchodní model v celkové částce 238 000,- Kč. Celá částka byla vyčerpána.
- Projekt **VISK 8B** – Zajištění provozu Oborové brány TECH a úpravy v databázi volných zdrojů ve výši 39 000,- Kč. Celá částka byla vyčerpána.
- Projekt **VISK 9** – Harmonizace databáze personálních autorit NTK se souborem národních autorit NK ČR – VIII. etapa ve výši 63 000,- Kč. Celá částka byla vyčerpána.

f) Dotace z MK ČR na **projekt EOD:**

Na základě rozpočtového opatření MF se z kapitoly MK účelově převedlo do kapitoly MŠMT 56 000,- Kč pro NTK na projekt eBooks on Demand. Celá částka byla vyčerpána.

g) Na **integraci NTK a VŠCHT, DB Scopus** a na **služby SciVal** nad databází Scopus byla MŠMT poskytnuta dotace ve výši 6 368 000,- Kč (NA). Částka byla plně vyčerpána.

Prostředky spolufinancované z rozpočtu EU a z ostatních zahraničních programů

V roce 2011 zahájila NTK práce na projektu OP LZZ: Efektivní informační služby pro veřejnost a státní správu, reg. číslo projektu CZ04/4.1.00/59:00019, který je spolufinancovaný z rozpočtu EU, a v roce 2012 pokračovala. Rozpis finančních prostředků přes MŠMT na rok 2012 na projekt byl 6 724 900 Kč a vyčerpáno v roce 2012 bylo celkem 7 541 395,95 Kč. Práce na projektu probíhají dle zpracovaného harmonogramu, ukončení programu bude v roce 2014.

Mimo rozpočet kapitoly MŠMT byly tři projekty:

V roce 2012 byla NTK opět jedním z řešitelů projektu EU: eBooks on Demand – A European Library Network (EOD) – Contract no. 2009-0986/001-001 CU7 MULT 7. Hlavním řešitelem je Universität Innsbruck.

Celkem byla k dispozici v roce 2012 částka 474 171,44 Kč. Čerpáno bylo 307 619,37 Kč v roce 2012. Nevyčerpané prostředky ve výši 166 552,07 Kč byly v rámci účetní závěrky roku 2012 převedeny do rezervního fondu NTK.

V roce 2012 zahájila NTK spolupráci s lotyšskou Národní knihovnou na projektu EU, a to LLP projektu – Dissemination and Exploitation via Libraries: for Success and Sustainability (Di-XL). Hlavním řešitelem tohoto projektu EU je Národní lotyšská knihovna. NTK přijala 330 406,02 Kč, vyčerpala 33 517,78 Kč a 296 888,24 Kč bylo převedeno do rezervního fondu NTK.

Big Clean – jedná se o realizaci semináře Big Clean, který v plném rozsahu finančně kryla organizace The Tides Foundation.

Péče o zaměstnance

Národní technická knihovna zajišťovala svým zaměstnancům závodní stravování formou poskytování stravovacích poukázek Ticket Restaurant firmy EDENRED, tj. stravování zaměstnanců v provozovnách veřejného stravování nebo v restauračních zařízeních.

Smlouvu o poskytování závodní preventivní péče má NTK uzavřenou se Všeobecnou fakultní nemocnicí v Praze. Závodní

preventivní péče byla poskytována v roce 2012 zaměstnancům NTK v prostorách Kliniky pracovního lékařství VFN.

Další pravidelná péče o zaměstnance NTK byla realizována prostřednictvím fondu kulturních a sociálních potřeb – rekreace dětí zaměstnanců, zájezd do Krkonoš, dary při životních a pracovních výročích, sociální půjčky a výpomoci. Na závěr roku byl, již tradičně, pro zaměstnance a přátele NTK uspořádán vánoční koncert v budově NTK.

Správa a provoz Národní technické knihovny

Jednalo se především o vybudování badatelný historického fondu a nového nájemního prostoru ve veřejné šatně. V průběhu roku byly v budově provedeny drobné úpravy a vylepšení, např. úprava osvětlení klecové místnosti historického fondu, keramický obklad myčky automobilů, instalace podstropních ventilátorů či systém na počítání zákazníků ve studovně časopisů. Rovněž se začal připravovat projekt na úpravu systému osvětlení ve volně přístupném fondu, který bude realizován na jaře 2013 a přinese úspory ve spotřebě elektrické energie. K úsporám přispěla i úprava osvětlení klecové místnosti historického fondu. Na základě dodatku ke smlouvě o poskytování služeb facility managementu došlo ke snížení roční paušální platby o 420 tis. Kč. V průběhu března proběhlo otevřené výběrové řízení na provozovatele kavárny NTK. Zvítězila společnost Intercatering a od května převzala provoz. Zároveň probíhala soutěž na nový název kavárny: vítězný název „Café Traverza“ je nyní chráněn ochrannou známkou Úřadu průmyslového vlastnictví. Změnou nájemce se podařilo zvýšit výnosy z pronájmu kavárny o cca 80 %.

Počátkem roku byla uzavřena smlouva s novým provozovatelem podzemních garáží KIRO development, s. r. o. Výběr nájemce probíhal rovněž v otevřeném výběrovém řízení. Změnou nájemce došlo k naplnění smluvního závazku původního nájemce, a to ve výši nájemného.

Rok 2012 byl pro Národní technickou knihovnu z hlediska správy a provozu obdobím, kdy mělo dojít ke stavebním úpravám, na něž se připravovala v roce 2011. Vzhledem ke změnám v metodických pokynech MŠMT pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, které prodloužily proces schvalování, musela být jejich realizace odložena na rok 2013.

Oddělení správy a provozu splnilo v roce 2012 zákonná ustanovení o povinnosti používat elektronickou spisovou službu a zajistilo její implementaci do pracovního prostředí NTK.

Vzhledem k tomu, že záruční doba na novou budovu NTK byla poskytnuta v délce 60 měsíců, pokračovalo podobně jako v roce 2011 odstraňování vad a nedodělků v rámci reklamačního řízení.

V roce 2011 byla NTK zřizovatelem (MŠMT) poskytnuta investiční dotace z ISPROFINu evid. č. „233V01B000001“ ve výši 672 116 752,59 Kč. Tato dotace byla v plné výši použita na vyrovnání pohledávky za akci STK – výstavba nové budovy NTK. Vyúčtování a vyhodnocení celé stavby bylo provedeno podle požadavku MŠMT a předáno do 30. 6. 2012 odboru investic MŠMT.

94

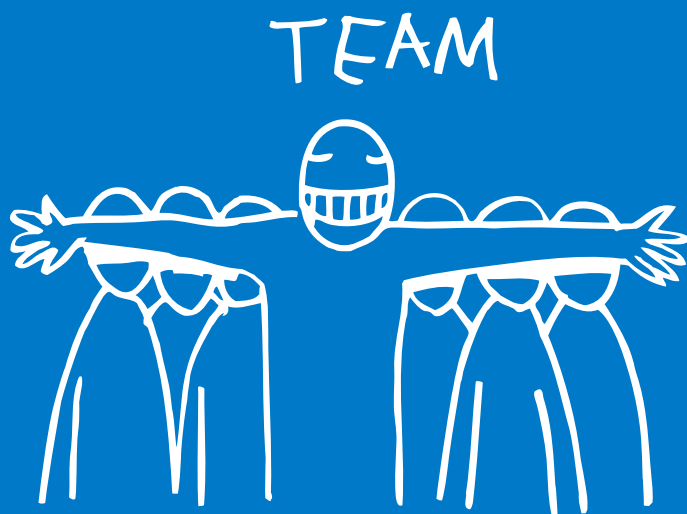
Na financování pořízení a technického zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku bylo v roce 2012 z prostředků fondu reprodukce majetku (FRM) použito celkem 2 018 266,20 Kč. Zdroji fondu reprodukce majetku byly v roce 2012 odpisy v celkové výši 31 397 tisíc Kč.

Investice do dlouhodobého majetku financované z FRM jsou uvedeny v následujícím přehledu:

Položka	Cena v Kč
Stavební úpravy NTK	166 000,80 Kč
Technické zařízení budovy	270 755,40 Kč
Investice do ICT	96 000,00 Kč
Software pro knih. procesy	1 407 720,00 Kč
Ostatní – fotoaparát + příslušenství	77 790,00 Kč
Celkem	2 018 266,20 Kč

Organizační struktura NTK

k 31. 12. 2012

- 1 Ředitel NTK**
 - 101 Referát interního auditu
- 2 Kancelář ředitele**
 - 201 Sekretariát
 - 202 Referát finanční kontroly
- 21 České národní středisko ISSN**
- 3 Odbor ekonomický**
 - 301 Referát daní a ekonomiky pronájmů
 - 302 Referát pokladen
 - 303 Referát evidence majetku a inventury
 - 311 Referát personální
 - 312 Referát mzdový
- 32 Oddělení účtárny**
- 4 Odbor fondů a služeb**
 - 401 Referát historického fondu
- 41 Oddělení akvizice**
- 42 Oddělení správy katalogu a ANL**
- 43 Oddělení správy autoritních souborů**
- 44 Oddělení služeb**
 - 441 Referát informačních služeb
 - 442 Referát výpůjčních služeb
 - 443 Referát skladů
- 45 Oddělení meziknihovních služeb**
- 46 Oddělení speciálních služeb**
- 47 Oddělení ochrany fondů**
- 48 Oddělení revize fondů**
 - 481 Referát obsahové prověrky fondů
- 5 Odbor projektů a inovací**
 - 501 Referát PSH
- 51 Oddělení Digitální národní technické knihovny**
- 52 Oddělení rozvoje elektronických služeb**
- 6 Odbor informačních a komunikačních technologií**
 - 601 Referát rozvoje ICT
 - 602 Referát správy ICT majetku
- 61 Oddělení provozu ICT**
- 7 Oddělení marketingu a vzdělávání**
 - 701 Referát vzdělávání
- 8 Oddělení správy a provozu**
 - 801 Referát provozu

Statistiky

I HAVE
TO DO

I LIKE
TO DO

Hlavní statistika

100

VZ NTK 2012

		2011	2012	12/11
Fondy				
stav primárních fondů k 31. 12.	celkem	1 181 604	1 182 254	100 %
		1 098 546	1 098 855	100 %
		82 891	83 198	100 %
		167	201	120 %
volně přístupno	celkem	294 656	296 461	101 %
přírůstek primárních fondů	celkem	8 074	5 633	70 %
		7 734	5 292	68 %
		334	307	92 %
		6	34	567 %
počet odebíraných titulů časopisů		1 262	1 294	103 %
úbytek primárních fondů	celkem	6 182	4 983	81 %
počet využívanýchází dat (kromě VPK a STM)		26	27	104 %
		4	5	125 %
		3	3	100 %
		19	19	100 %
počet záznamů uživatelskýchází vlastních vč. OPAC		742 788	751 765	101 %
Služby				
výpůjčky z fondů knihovny	celkem	185 180	192 974	104 %
ze základního fondu vč. prodloužení	celkem	100 722	108 703	108 %
absenční	celkem	100 595	108 523	108 %
		100 290	108 244	108 %
		295	267	91 %
		10	12	120 %
prezenční protokolované		127	180	142 %
ze speciálního fondu	celkem	84 458	84 271	100 %
z historického fondu		4 152	3 626	87 %
výpůjčky elektronických dokumentů		3	3	100 %
elektronické informační zdroje		80 303	80 642	100 %
meziknihovní služby	celkem	9 905	9 328	94 %
počet kladně vyřízených požadavků MVS		6 112	5 654	93 %
počet kladně vyřízených požadavků MMS		3 793	3 674	97 %

		2011	2012	12/11
reprografické služby				
vyřízeno externích požadavků	celkem	10 344	8 559	83 %
zhotoveno jednotek (vč. interních)	celkem	148 869	132 502	89 %
fotokopii (stran)		130 277	113 574	87 %
zvětšenin (kusů)		100	0	0 %
kopii (souborů/stran) doručených elektronicky		14 387	15 992	111 %
tisků (stran)		4 105	2 936	72 %
Tiskový systém				
tisk (MFZ celkem)		319 439	395 179	124 %
kopie (MFZ celkem)		79 657	104 609	131 %
sken (MFZ celkem)		11 120	16 265	146 %
Rezervační systém				
krátkodobé pronájmy (v hodinách)		10 059	18 867	188 %
dlouhodobé pronájmy (v týdnech)		64 774	70 558	109 %
VPK				
báze dat VPK		24 106	25 068	104 %
služby VPK prostřednictvím NTK		16 702	15 211	91 %
Vzdělávání				
počet vzdělávacích akcí		215	171	80 %
počet účastníků celkem		1 941	1 930	99 %
Zákazníci				
počet fyzických a virtuálních zákazníků		20 586	21 841	106 %
počet návštěvníků knihovny za rok		921 828	1 017 583	110 %
z toho virtuálních návštěvníků		515 000	534 000	104 %
Údaje pro státní statistiku				
na nákup literatury vynaloženo	v tis. Kč	194 570	48 447	25 %
počet míst ve studovnách		1 322	1 322	100 %
počet zpracovaných rešerší a bibliografií		51	41	80 %
počet vydaných publikací		15	18	120 %
přepočtený stav pracovníků knihovny		156,07	143,68	92 %

Fondy

1. Stav, přírůstek a úbytek primárních fondů (knihovních jednotek/svazků)

číslo	údaj	stav 2011	přírůstek 2011	přírůstek 2012	přir. 12/11
1	stav primárních fondů celkem	1 181 604	8 074	5 633	69,8 %
1.1	základní fond	1 098 546	7 734	5 292	68,4 %
1.1.1	knihy a seriály	682 167	2 561	2 264	88,4 %
1.1.2	vázané časopisy ¹⁾	416 379	5 173	3 028	58,5 %
1.2	speciální fond	82 891	334	307	91,9 %
1.2.1	adresáře a veletržní katalogy	1 248	8	3	37,5 %
1.2.2	disertace	7 593	43	0	0,0 %
1.2.3	výzkumné zprávy	583	18	0	0,0 %
1.2.4	ostatní (FIZ)	10 121	265	304	114,7 %
1.3	elektronické dokumenty ²⁾	167	6	34	566,7 %

¹⁾ Počet jednotek svázaných v daném roce.

²⁾ Zahrnuje pouze samostatné elektronické dokumenty a knihy, nejsou započteny databáze na CD-ROM v síti NTK.

2. Volně přístupný fond

číslo	údaj	stav 2011	přírůstek 2012	úbytek 2012
2.	volně přístupný fond celkem ¹⁾	294 656	2 166	361
2.1	volně přístupný fond (bez stud. čas.)	293 781	2 166	0
2.1.1	6. patro	75 980	820	0
2.1.2	5. patro	63 109	177	0
2.1.3	4. patro	87 569	827	0
2.1.4	3. patro (bez stud. časopisů)	67 123	342	0
2.2	studovna časopisů			
2.2.1	knihy, vázané časopisy	875	0	361
2.2.2	tituly časopisů	1 342	0	48
2.2.3	přílohy k časopisům (CD-ROM)	4 627	344	0
2.2.4	lokální elektronická báze dat	6	0	0
2.3	HF badatelna, příruční knihovna	202	11	0

¹⁾ Zahrnuje pouze volně přístupný fond bez studovny časopisů a ze studovny časopisů pak jen knihy a vázané časopisy (celkově jde tedy o součet 2.1.1 + 2.1.2 + 2.1.3 + 2.1.4 + 2.2.1).

úbytek 2011	úbytek 2012	úbyt. 12/11	stav 2012	stav 12/11
6 182	4 983	80,6 %	1 182 254	100,1 %
6 182	4 983	80,6 %	1 098 855	100,0 %
3 999	4 204	105,1 %	680 227	99,7 %
2 183	779	35,7 %	418 628	100,5 %
0	0		83 198	100,4 %
0	0		1 251	100,2 %
0	0		7 593	100,0 %
0	0		583	100,0 %
0	0		10 425	103,0 %
0	0		201	120,4 %

stav 2012	stav 12/11
296 461	100,6 %
295 947	100,7 %
76 800	101,1 %
63 286	100,3 %
88 396	100,9 %
67 465	100,5 %
514	58,7 %
1 294	96,4 %
4 971	107,4 %
6	100,0 %
213	105,4 %

3.1 Základní fond – knihy a seriály

číslo	údaj	nákup	dar	náhrady	celkem	
3.1	knihy a seriály	1 840	409	15	2 264	100,0 %
3.1.1	domácí	923	346	15	1 284	56,7 %
3.1.2	zahraniční	917	63	0	980	43,3 %

3.2 Speciální fond

číslo	údaj	nákup	dar	celkem	
3.2	speciální fond	0	3	3	100,0 %
3.2.1	adresáře a veletržní katalogy	0	3	3	100,0 %
3.2.1.1	domácí	0	3	3	100,0 %
3.2.1.2	zahraniční	0	0	0	0,0 %
3.2.3	disertace	0	0	0	0,0 %
3.2.4	výzkumné zprávy	0	0	0	0,0 %
3.2.4.1	domácí	0	0	0	
3.2.4.2	zahraniční	0	0	0	

104

4. Skladba přírůstku časopisů

4.1 Odebírané časopisy

číslo	údaj	2008	2009	2010	2011
4.1	počet titulů	1 788	1 634	1 185	1 262
4.1.1	z toho firemní časopisy	229	236	231	231

4.2 Skladba odebíraných titulů podle původu a způsobu nabytí

číslo	údaj	nákup	dar ¹⁾	celkem	
4.2	tituly časopisů celkem	874	416	1 290	100,0 %
4.2.1	domácí	260	207	467	36,2 %
4.2.2	zahraniční	614	209	823	63,8 %

¹⁾ včetně vyžádaného

2012	09/08	10/09	11/10	12/11
1 294	91,4 %	72,5 %	106,5 %	102,5 %
230	103,1 %	97,9 %	100,0 %	99,6 %

5. Tvorba katalogů

5.1 Zpracování fondu

číslo	údaj	2008	2009	2010
5.1	věcné zpracování	4 059	2 702	3 187
5.1.1	knih	1 886	1 451	1 759
5.1.2	časopisů	78	121	81
5.1.3	disertací	181	128	13
5.1.4	výzkumných zpráv	0	0	0
5.1.5	FL (tituly)	107	114	69
5.1.6	elektronických médií	477	52	383
5.1.7	retrospektivní zpracování	1 330	836	882
5.2	jmenné zpracování	2 812	1 742	2 533
5.2.1	knih	1 830	1 479	1 906
5.2.2	časopisů	159	130	64
5.2.3	disertací	200	44	54
5.2.4	výzkumných zpráv	3	9	6
5.2.5	FL (tituly)	124	60	117
5.2.6	elektronických médií	12	0	9
5.2.7	elektronických knih (e-book)	484	20	377
5.3	revize záznamů elektronických katalogů			
5.3.1	zrevidováno záznamů celkem	9 566	7 065	14 525
5.3.1.1	katalog knih	4 546	4 965	13 034
5.3.1.2	katalog časopisů	5 020	2 100	1 491
5.4	Autoritní záznamy	6 854	5 239	7 983
5.4.1	Autoritní záznamy – nové	2 484	1 019	1 168
5.4.1.1	personál. authority do NK	2 093	922	1 005
5.4.1.2	korporat. authority do NK	368	96	157
5.4.1.3	geograf. authority do NK	23	1	6
5.4.2	Autoritní záznamy – stažené	4 370	4 220	6 815
5.4.2.1	staženo – personální	3 612	3 248	5 693
5.4.2.2	staženo – korporace	758	972	1 122
5.5	Library of Congress Classification	106 021	16 155	19 436
5.5.1	nové přírůstky	1 679	1 642	2 571
5.5.2	retrospektivní zpracování	8 593	5 634	2 293
5.5.3	časopisy	1 772	176	91
5.5.4	revize LCC	-	8 703	14 481

106

VZ NTK 2012

2011	2012	09/08	10/09	11/10	12/11
4 499	4 914	66,6 %	117,9 %	141,2 %	109,2 %
1 714	2 152	76,9 %	121,2 %	97,4 %	125,6 %
129	61	155,1 %	66,9 %	159,3 %	47,3 %
78	1	70,7 %	10,2 %	600,0 %	1,3 %
0	0				
154	257	106,5 %	60,5 %	223,2 %	166,9 %
56	75	10,9 %	736,5 %	14,6 %	133,9 %
2 368	2 368	62,9 %	105,5 %	268,5 %	100,0 %
2 269	2 092	61,9 %	145,4 %	89,6 %	92,2 %
1 844	1 726	80,8 %	128,9 %	96,7 %	93,6 %
111	49	81,8 %	49,2 %	173,4 %	44,1 %
75	1	22,0 %	122,7 %	138,9 %	1,3 %
0	0	300,0 %	66,7 %	0,0 %	
190	305	48,4 %	195,0 %	162,4 %	160,5 %
10	4	0,0 %		111,1 %	40,0 %
39	7	4,1 %	1885,0 %	10,3 %	17,9 %
11 961	6 753	73,9 %	205,6 %	82,3 %	56,5 %
10 215	5 854	109,2 %	262,5 %	78,4 %	57,3 %
1 746	899	41,8 %	71,0 %	117,1 %	51,5 %
7 691	6 075	76,4 %	152,4 %	96,3 %	79,0 %
1 034	848	41,0 %	114,6 %	88,5 %	82,0 %
900	766	44,1 %	109,0 %	89,6 %	85,1 %
131	80	26,1 %	163,5 %	83,4 %	61,1 %
3	2	4,3 %	600,0 %	50,0 %	66,7 %
6 657	5 227	96,6 %	161,5 %	97,7 %	78,5 %
5 795	4 702	89,9 %	175,3 %	101,8 %	81,1 %
862	525	128,2 %	115,4 %	76,8 %	60,9 %
9 692	12 631	15,2 %	120,3 %	49,9 %	130,3 %
2 027	1 883	97,8 %	156,6 %	78,8 %	92,9 %
73	950	65,6 %	40,7 %	3,2 %	1301,4 %
127	49	9,9 %	51,7 %	139,6 %	38,6 %
7 465	9 749		166,4 %	51,6 %	130,6 %

6. Obsahová prověrka a generální inventární revize fondů

6.1 Obsahová prověrka

číslo	v rámci obsahové prověrky bylo	prověřeno knihovních jednotek	vyřazeno jednotek
6.1	základní fond a firemní literatura celkem	7 865	3 521
6.1.1	základní fond	7 865	3 521
6.1.2	firemní literatura	0	0

6.2 Generální inventární revize

číslo	fyzicky bylo zveřejováno	knihovních jednotek
6.2	revize dle zákona 257/2001 Sb. – základní fond	62 264

6.3 Revize lístkového GK knih a časopisů¹⁾

číslo	údaj	2009	2010	2011
6.3	zveřejováno záznamů	788	4 540	4 482

¹⁾ Revize byla definitivně ukončena k 31. 12. 2011.

7. Báze dat

7.1 Báze dat pro uživatele¹⁾

číslo	údaj	počet záznamů		
		stav 2011	změny 2012	stav 2012
7.1.1	báze dat NTK přístupné službami internetu	742 788	8 977	751 765
7.1.1.1	OPAC	677 559	7 539	685 098
7.1.1.2	česká národní databáze ISSN	12 020	1 438	13 458
7.1.1.3	normy ČSN ²⁾	53 209	0	53 209
		početází		
7.1.2	báze dat získávané	22	0	22
7.1.2.1	báze dat na CD-ROM	3	0	3
7.1.2.2	báze dat on-line na základě licence	19	0	19
7.1.2.2.1	NTK	11	0	11
7.1.2.2.2	NTK jako garanta konsorcia	4	0	4
7.1.2.2.3	NTK jako člena konsorcia	4	0	4
7.1.3	báze dat on-line volně přístupné	1	0	1

¹⁾ Báze VPK viz část C

²⁾ Zachycuje tištěné ČSN, které jsou ve fondu NTK a jsou umístěny v ÚK ČVUT, a normy elektronické.

7.2 Báze dat pro služební potřebu

číslo	údaj	počet záznamů		
		stav 2011	změny 2012	stav 2012
7.2	báze dat pro služební potřebu celkem ¹⁾	721 741	13 496	735 237
7.2.1	BD Katalog NTK ²⁾	681 353	7 145	688 498
7.2.1.1	monografie	617 141	1 179	618 320
7.2.1.2	časopisy	20 100	174	20 274
7.2.1.3	historický fond	23 419	596	24 015
7.2.1.4	elektronické zdroje	44	25	69
7.2.1.5	disertace	4 453	1 624	6 077
7.2.1.6	analytický popis	16 196	3 547	19 743
7.2.3	evidence uživatelů	19 873	1 237	21 110
7.2.5	evidence čár. kódů knihoven	3 635	167	3 802
7.2.6	bibliografie literatury o NTK	4 860	3 509	8 369
7.2.7	BD ČNS ISSN	12 020	1 438	13 458

¹⁾ Úbytek počtu záznamů v r. 2010 vznikl po konverzi dat z KP-Win do Aleph 500 (deduplikace záznamů).

²⁾ Katalog NTK zde veden jako BD pro služební potřebu, jinak viz 7.1.1.1.

109

7.3 Báze dat interní

číslo	název
7.3	báze dat interní
7.3.1	evidence požadavků MMS
7.3.2	firemní literatura
7.3.3	evidence mikrofiší
7.3.4	bibliografie literatury o NTK
7.3.5	výzkumné zprávy NTK

7.4 Hospodářsko-správní báze dat pro služební potřebu

číslo	název
7.4	hospodářsko-správní báze dat
7.4.1	personalistika Elanor Global
7.4.2	mzdy Elanor Global
7.4.3	účetnictví
7.4.4	majetek
7.4.5	rozpočty iFIS
7.4.6	finance iFIS
7.4.7	evidence komponent výpočetní techniky
7.4.8	evidence instalačních protokolů
7.4.9	evidence specifikačních listů

Služby

1. Výpůjčky

1.1 Výpůjčky ze speciálního fondu

číslo	údaj	2011	2012	12/11
1.1	počet výpůjček celkem ¹⁾	83 414	83 380	100,0 %
1.1.1	výpůjčky z badatelný	3 108	2 735	88,0 %
1.1.2	elektronické dokumenty ²⁾	3	3	100,0 %
1.1.3	EIZ ³⁾	80 303	80 642	100,4 %

¹⁾ neevidované výpůjčky neuvedeny

²⁾ Zahrnuje pouze výpůjčky samostatných elektronických dokumentů na fyzických nosičích.

³⁾ elektronické informační zdroje (otevření, zobrazení nebo stažení), tj. online fulltextové databáze (request)

110

1.2 Skladba výpůjček z fondů NTK externím uživatelům

číslo	fond	absenční výpůjčky			
		osobní	MVS	2011	2012
1.2	celkem	100 290	108 244	295	267
1.2.1	ZF	100 290	108 244	295	267
1.2.2	HF	0	0		

¹⁾ Protokolované výpůjčky = výpůjčky ze skladu do studovny

ZF – základní fond

MVS – meziknihovní výpůjční služby

HF – historický fond

MMS – mezinárodní meziknihovní služby

1.3 Skladba výpůjček MVS a MMS ze základního fondu NTK jiným knihovnám

číslo	služba	požadavky			kladně vyřízeno výpůjčkou	
		2011	2012	12/11	2011	2012
1.3	celkem MVS, MMS	5 942	5 057	85,1 %	305	280
1.3.1	MVS	5 914	5 019	84,9 %	295	267
1.3.2	MMS	28	38	135,7 %	10	13

¹⁾ kopie pro osobní potřebu dodávané elektronicky

1.4 Výpůjčky z tuzemských (MVS) a zahraničních (MMS) knihoven zajištěné pro uživatele NTK

číslo	služba	požadavky			kladně vyřízeno výpůjčkou	
		2011	2012	12/11	2011	2012
1.4.1	MVS celkem	325	413	127,1 %	244	313
1.4.2	MMS celkem	4 261	4 355	102,2 %	826	796

¹⁾ kopie pro osobní potřebu dodávané elektronicky

1.5 Pořadí zemí podle počtu vyřízených požadavků ze zahraničí

pořadí	název země	počet výpůjček
1.	Německo	2 248
2.	Nizozemí	413
3.	Norsko	263
4.	Švédsko	161
5.	USA	139

1.6 Pořadí zemí podle počtu vyřízených požadavků vyžádaných z NTK

pořadí	název země	počet výpůjček
1.	Slovensko	23
2.	Itálie	2
3.	Německo	2
4.	Rakousko	1
5.	Velká Británie	1

číslo	služba	požadavky	
		2011	2012
3.	provoz skladů celkem	7 629	4 685
3.1	z toho z depozitních skladů ¹⁾	2 757	0

112

VZ NTK 2012

kladně vyřízeno kopií		celkem				% kladně vyřízených požadavků	
papírovou	elektronickou ¹⁾	2011	2012	2011	2012	2011	2012
28	32	1	0	273	345	84,0 %	83,5 %
647	293	2 303	2 553	3 776	3 642	88,6 %	83,6 %

2. Interní výpůjčky z fondu NTK a další interní služby

113

číslo	údaj	2011	2012	12/11
2.1	interní výpůjčky (služební fond a spotřeba)	405	429	105,9 %
2.2	výpůjčky z jiných knihoven	13	9	69,2 %

3. Provoz skladů

kladně vyřízeno		kladně vyřízeno/požadavky		založeno svazků	
2011	2012	2011	2012	2011	2012
7 578	4 666	99,3 %	99,6 %	67 063	72 617
2 740	0	99,4 %		0	0

¹⁾ V červnu 2011 byl knižní fond z depozitního skladu ve Lhotě přesunut do budovy NTK. Proto nebude v této tabulce pro rok 2012 nadále evidován.

4. Provoz reprografie a Tiskového systému

4.1 Přehled požadavků na reprografické služby nahrazující výpůjčku

číslo	údaj	2011	2012	12/11
4.1	vyrženo požadavků celkem	10 344	8 559	82,7 %
4.1.1	poštou	3 798	2 723	71,7 %
4.1.2	osobně	4 845	3 961	81,8 %
4.1.3	prostřednictvím WWW	1 701	1 875	110,2 %

4.2 Výkon reprografie (stran)

číslo	údaj	2011	2012	12/11
4.2	výkon reprografie celkem	81 678	74 247	90,9 %
4.2.1	kopie papírové	67 191	58 255	86,7 %
4.2.2	zvětšeniny	100	0	0,0 %
4.2.3	kopie elektronické ¹⁾	14 387	15 992	111,2 %

¹⁾ kopie pro osobní potřebu dodávané elektronicky

4.3 Využití reprografie a Tiskového systému (stran)

číslo	údaj	2011	2012	12/11
4.3	Využití reprografie a Tisk. systému celkem	477 407	574 308	120,3 %
4.3.1	tisky celkem	323 544	398 115	123,0 %
4.3.1.1	MFZ ¹⁾ celkem	319 439	395 179	123,7 %
4.3.1.1.1	veřejný prostor celkem	83 598	99 927	119,5 %
4.3.1.1.1.1	z toho studovna čas. (MFZ33)	1 757	2 196	125,0 %
4.3.1.1.1.2	z toho badatelna (MFZ37)	0	0	
4.3.1.1.1.3	z toho tisk zaměstnanci	45 556	47 367	104,0 %
4.3.1.1.2	služební MFZ	235 841	295 252	125,2 %
4.3.1.2	reprografie celkem	4 105	2 936	71,5 %
4.3.1.2.1	služební tisky	-	-	
4.3.1.2.2	tisky pro zákazníky	4 105	2 936	71,5 %
4.3.2	kopie celkem	142 743	159 928	112,0 %
4.3.2.1	MFZ celkem	79 657	104 609	131,3 %
4.3.2.1.1	veřejný prostor celkem	36 427	45 642	125,3 %
4.3.2.1.1.1	z toho studovna čas. (MFZ33)	6 087	5 193	85,3 %
4.3.2.1.1.2	z toho badatelna (MFZ37)	593	481	81,1 %
4.3.2.1.1.3	z toho kopie zaměstnanci	17 035	23 054	135,3 %
4.3.2.1.2	služební MFZ	43 230	58 967	136,4 %
4.3.2.2	reprografie celkem	63 086	55 319	87,7 %
4.3.2.2.1	služební kopie	40 729	38 714	95,1 %
4.3.2.2.2	kopie pro zákazníky	22 357	16 605	74,3 %
4.3.3	sken celkem (MFZ)	11 120	16 265	146,3 %
4.3.3.1	veřejný prostor	2 920	4 463	152,8 %
4.3.3.1.1	z toho zaměstnanci	1 798	3 008	167,3 %
4.3.3.2	služební MFZ	8 200	11 802	143,9 %

¹⁾ MFZ – multifunkční zařízení (v rámci Tiskového systému umožňuje tisky, kopie i sken)

5. Rešerše, písemné informace

5.1 Rešerše

číslo	druh	z www		
		2011	2012	12/11
5.1	Celkem	51	41	80,4 %

5.2 Písemné informace (individuální)

číslo	údaj	2011	2012	12/11
5.2	poskytnuto písemných informací	11 905	12 545	105,4 %
5.2.1	z toho e-mailem	10 794	11 019	102,1 %

6. Publikace (název publikace a měsíc vydání)

Letáky:

EOD (eBooks on Demand), 5 000 ks, IV 2012
KudyKam NTK, 8 750 ks, VI 2012
Open Access, 500 ks, X 2012
Big Clean, česká verze, 500 ks, X 2012
Big Clean, anglická verze, 500 ks, X 2012
Týden vědy a techniky, 200 ks, X 2012
Virtuální polytechnická knihovna, 5 000 ks, XII 2012
K4, 1 000 ks, XII 2012

Plakáty:

NTKino / Rembrandtova noční hlídka, A3, 20 ks, I 2012
NTKino / Rembrandtova noční hlídka, A4, 50 ks, I 2012
NTKino / 80 dopisů, A3, 20 ks, II 2012
NTKino / 80 dopisů, A4, 50 ks, II 2012
NTKino / Nic proti ničemu, A3, 20 ks, III 2012
NTKino / Nic proti ničemu, A4, 50 ks, III 2012
Současná česká malba, A3, 50 ks, IV 2012
Současná česká malba, A0, 4 ks, IV 2012
LIBER LAG 2012, A0, 6 ks, IV 2012
NTKino / Bílá stuha, A3, 20 ks, IV 2012
NTKino / Bílá stuha, A4, 50 ks, IV 2012
NTKino / Antikrist, A3, 20 ks, V 2012
NTKino / Antikrist, A4, 50 ks, V 2012
Homo Mathematicus, A3, 50 ks, VI 2012
Homo Mathematicus, A0, 2 ks, VI 2012
NTKino / Mezi zdmí, A3, 20 ks, VI 2012
NTKino / Mezi zdmí, A4, 50 ks, VI 2012
KRE (Knowledge, Research and Education), A0, 6 ks, IX 2012
NTKino / Caesar musí zemřít, A3, 20 ks, IX 2012
NTKino / Caesar musí zemřít, A4, 50 ks, IX 2012

Open Access aneb Open your mind!, A0, 2 ks, X 2012
 Týden vědy a techniky, A4, 20 ks, X 2012
 NTKino / Je to jen vítr, A3, 20 ks, X 2012
 NTKino / Je to jen vítr, A4, 50 ks, X 2012
 NTKino / Nevěstinec, A3, 20 ks, XI 2012
 NTKino / Nevěstinec, A4, 50 ks, XI 2012
 Virtuální polytechnická knihovna, A3, 500 ks, XII 2012
 NTKino / Kuře na švestkách, A3, 20 ks, XII 2012
 NTKino / Kuře na švestkách, A4, 50 ks, XII 2012

Drobné tisky:

pozvánky na výstavu Současná česká malba, 400 ks, IV 2012
 záložky EOD (eBooks on Demand), 4 000 ks, IV 2012
 pozvánky na výstavu Homo Mathematicus, 300 ks, VI 2012
 programy Open Access aneb Open your mind!, 200 ks, X 2012
 pozvánky na výstavu Karel Dudešek: Příklady - Examples, česká verze, 250 ks, XII 2012
 pozvánky na výstavu Karel Dudešek: Příklady - Examples, anglická verze, 250 ks, XII 2012
 pozvánky na vánoční koncert, 250 ks, XII 2012
 PF 2013, 600 ks, XII 2012

Publikace:

116 Výroční zpráva Národní technické knihovny 2010, 50 ks, II 2012
 New Library Buildings in Europe / Documentation 2012, 300 ks, III 2012
 Výroční zpráva Národní technické knihovny 2011, 40 ks, XII 2012
 Knihovní řád NTK, 2 100 ks, průběžně
 Knihovní řád VPK, 120 ks, průběžně

DVD:

DVD NTK MemOry, 500 ks, III 2012

7. Počet vzdělávacích akcí, školení a seminářů

číslo	údaj	2011	2012	12/11
7.1	vzdělávací projekty celkem	20	25	125,0 %
7.2	vzdělávací akce celkem	215	171	79,5 %
7.2.1	interní	41	46	112,2 %
7.2.2	pro odbornou veřejnost	174	125	71,8 %
7.3	počet hodin celkem	434	481	110,8 %
7.4	počet účastníků celkem	1 941	1 930	99,4 %

8. Počet registrovaných zákazníků a počet registrovaných návštěvníků NTK

číslo	údaj	2011	2012	2012/2011
8.1	fyzičtí registrovaní zákazníci celkem	19 873	21 110	106,2 %
8.1.1	institute	30	29	96,7 %
8.1.2	studenti	15 168	16 403	108,1 %
8.1.3	cizinci	304	402	132,2 %
8.1.4	ostatní	4 371	4 276	97,8 %
8.2.	virtuální uživatelé VPK celkem	713	731	102,5 %
8.2.1.	institute	312	318	101,9 %
8.2.2.	jednotlivci	401	413	103,0 %
8.3	počet návštěvníků celkem	921 828	1 017 583	110,4 %
8.3.1.	fyzičtí návštěvníci	406 828	483 583	118,9 %
8.3.1.1	z toho studovna časopisů	6 370	6 872	107,9 %
8.3.1.2	badatelna HF	359	361	100,6 %
8.3.1.3	noční studovna	46 432	52 703	113,5 %
8.3.1.4	uživatelé internetu	252 000	343 000	136,1 %
8.3.2	virtuální návštěvníci	515 000	534 000	103,7 %

117

9. Rezervační systém – pronájmy

číslo	údaj	2011	2012	12/11
9.1	Studovny - krátkodobé pronájmy (v hodinách)	10 059	18 867	187,6 %
9.1.1	standardní individuální studovny	654	-	
9.1.2	individuální studovna bezbariérová	64	135	210,9 %
9.1.3	týmové studovny	6 120	14 760	241,2 %
9.1.4	počítačová studovna 01	282	279	98,9 %
9.1.5	počítačová studovna 02	301	478	158,8 %
9.1.6	počítačová studovna 03	157	230	146,5 %
9.1.7	noční studovna	750	923	123,1 %
9.1.8	vzdělávací centrum	842	968	115,0 %
9.1.9	Ballingův sál	709	896	126,4 %
9.1.10	Galerie	180	198	110,0 %
9.2	Studovny - dlouhodobé pronájmy (v hodinách)	64 774	70 558	108,9 %
9.2.1	standardní individuální studovny	61 640	67 335	109,2 %
9.2.2	individ. studovna pro handicapované	150	159	106,0 %
9.2.3	týmové studovny	0	0	
9.2.4	počítačová studovna 01	0	0	
9.2.5	počítačová studovna 02	0	0	
9.2.6	počítačová studovna 03	4	0	0,0 %
9.2.7	počítačová studovna 04	2 600	2 600	100,0 %
9.2.8	Ballingův sál	350	410	117,1 %
9.2.9	Galerie	5 780	54	0,9 %

10. Elektronické knihy na objednávku (EOD)

číslo	služba	požadavky		kladně vyřízeno	
		2011	2012	2011	2012
10.1	EOD - požadavky a kopie	21	34	20	29

118 Virtuální polytechnická knihovna

1. Báze dat Virtuální polytechnické knihovny

číslo	údaj	počet záznamů	
		stav 2011	změny 2012
1.	báze dat Virtuální polytechnické knihovny	24 106	962
1.1	Souborný katalog VPK	23 393	944
1.2	báze dat majitelů uživatelských kont VPK	713	18
1.2.1	z toho konta poskytovatelů služeb VPK	44	3

2. Služby Virtuální polytechnické knihovny

číslo	údaj	2011
2.	služby Virtuální polytechnické knihovny	16 702
2.1	požadavky na kopie celkem	12 788
2.1.1	z toho vyřízené celkem	11 361
2.1.1.1	z fondu NTK	3 911
2.1.1.2	z fondu jiné knihovny VPK	7 450
2.2	požadavky na MMS ¹⁾	3 914
2.2.1	z toho vyřízené ²⁾	3 456

¹⁾ mezinárodní meziknihovni služby

²⁾ Vyřizuje pouze NTK jako servisní centrum VPK.

kladně vyřízeno/požavky		kopie (strany)	
2011	2012	2011	2012
95,2 %	85,3 %	2 886	7 104

stav 2012	12/11
25 068	104,0 %
24 337	104,0 %
731	102,5 %
47	106,8 %

2012	12/11
15 211	91,1 %
11 229	87,8 %
9 914	87,3 %
3 068	78,4 %
6 846	91,9 %
3 982	101,7 %
3 332	96,4 %

Výroční zpráva Národní technické knihovny 2012

Autoři textů

Jan Bayer
Jana Bohabojová
Blanka Gerlachová
Magdalena Hornová
Milan Janíček
Eva Jeřábková
Kateřina Kamrádková
Zdenka Kloučková
Jan Kolátor
Lucie Kumherová
Jitka Marhoulová
Milan Mikuláščík
Lenka Patoková
Alena Pavelová
Petra Pejšová
Želmíra Petrová
Pavel Procházka
Petra Procházková
Barbora Sadílková
Jakub Sháněl
Eva Šebková
Miroslav Šonský
Marie Vadlejchová
Tereza Velíková
Eliška Veselá
Štěpánka Žižková

Grafická úprava

Lukáš Kalivoda

Redakce

Lenka Patoková

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

**Národní technická knihovna
National Library of Technology
Technická 6
Praha 6**

2012

Účelová publikace
Neprodejně